

Тәрбиелу-білім беру процесінің циклограммасы Білім

беру үйымы «Жаңатұрмыс ауылының ЖОББМ» КММ

Мектепалды даярлық О «А» сыйныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күрылу кезеңі 1-апта 07 – 11 қараша 2022-2023 оку жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	<p>Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату</p> <p>«Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.</p>	<p>«Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін көнінен түсінеді</p>	<p>«Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.</p>	<p>«Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндай алады</p>	<p>Бақша да ма, бауда ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады</p>
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	<p>Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылданап жақсы көретініңді сездіріңіз.</p>	<p>Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.</p>	<p>Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»</p>

Балалардың дербес әрекеті (баяу қымылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Шарикті үрлеу». (үстел үсті ойыны)	«Гүлді құрастыру» Топтық ойын	Жапырақ гүлін жасау	Фантикті жинау	Қағазды бүктеу, жазу
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				
Ұйымдастырылған ісәрекетке дайындық	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шенберде Досым көбін білемін	Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүремін. Қатар тұрар шенберде Досым көбін білемін

Білім беру

1 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>ұйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған ісәрекет</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: - Зат есімдер мен жалпылаушы сөздерді дұрыс қолдана білуді дамыту Мақсаты Тұбірлес сөздердің мағынасын түсіндіру</p> <p>Шаштараз Ұжымшарға жаңадан, Келген еді шаштараз. Өзі сондай таза адам, Өсіп кеткен шашқа араз</p> <p>Кім бөлмесе көнілін, Өсті еken деп баста шаш. Салақ болса кімде-кім, Соны ұнатпас шаштараз өлең ішінен тұбірлес сөздерді тапқызу</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Диадактикалық ойындар арқылы буындардан сез күрай алу дағдыларын дамыту Мақсаты: буындардан сез күрауға үйрету</p> <p>«Буынға бөл» дидактикалық жаттығуы Балалар сөздерді буынға бөледі, неше буын бар екенін айтады. Буынға бөлуге болатын сөздер: күй-ші, би-ші, пы- сық, кі-ші, әкім, а- қын, ма-ман.</p> <p>«Буынды қос» дидактикалық оыйны</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: үш дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасау</p> <p>Мақсаты Дыбысты талдау жасату арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру</p> <p>«Кім білгіш?» дидактикалық оыйны Мысалы: б, л, р, ө, т, и, м, с, о, г, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, з, в, ы, ф, й, ц, у, к, а, н.</p> <p>Педагог</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Дыбысты талдау жасату арқылы дауысты, дауыссыз дыбыстар туралы алған білімдерін естеріне түсіру</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдау туралы білімдерін жетілдіру</p> <p>· «Айтылған дауысқа сез ойла» дидактикалық оыйны. Дұрыс жауапқа педагог жұлдызыша беріп отырады, ойын соңында жеңімпаз анықталады. 1-тапсырма. Педагог балаларға «д» дауысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: - диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру</p> <p>Мақсаты ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу</p> <p>Балалар, суреттен нені көріп тұрсындар? - Мысық қалай дыбыстайды? - Ол нені жақсы көреді? – Бүгін «Мактақыз бер мысық» атты қазақ халық ертегісімен танысамыз. Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне</p>
---	---	--	--	--	--

	<p>– Балалар шенберге тұрайық. Мен буынды айтып, бір балаға допты лақтырамын, бала допты ұстап алып, буынды қосып, сөзді жалғастырады.</p> <p>Мысалы:(ас+паз, кі+тап, ба+лық, ба+ла). Ойынды өзгертуге болады</p>	<p>дыбыстарды айтады, балалар дәңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады. - Дауысты дыбыстарға қызыл текше; - дауыссыз дыбыстарға көк текше көтеру арқылы ажыратады</p>	<p>- Доп, дос, дорба, дән, дақыл, Дарын, дала, домбыра, Думан, дуадақ т.б. 2-тапсырма. Педагог балаларға «м» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p> <p>- Мақта, мысық, моншақ, мал, малта, Маржан, магнит, мейіз, мол, мақұл т.б. 3-тапсырма. Педагог балаларға «т» дыбысы кезедесетін сөздерге мысалдар келтіруге тапсырма береді.</p> <p>- Тарақ, тация, тазы, тоқым, толық, толқын, темір, табақ, тиек, тара, тамақ, тал, тон, тұз т.б. Педагог бір баланы</p>	<p>түсіру. Ертегінің әңгімендегі айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан күрастырады.</p> <p>Ертегіні оқып беріп, мазмұнуны ашу Ертегі не туралы?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мақтақыз не тауып алды? – Мақтақыз мысықты қалай жазалады? - Мысық қатық іздең жүргендеге нелерге кездеседі? - Мысық құйрығын қалай қайтарып алды?
--	--	---	--	--

			тактаға «тал « сөзіне дыбыстық талдау жасатады. Қалған балалар орындарында жасайды.	
--	--	--	--	--

Ойын: « Аюдың апанаңда»
Мақсаты: балаларды ойынның
шартын бұзбай ойнауға, белгі

**Тілді жаттықтыратын
жаттығулар...**

1. « Айнаға қарап жаттығу жасау»

Узіліс : Жүгірге арналған ойындар «Аюдың апанаңда»

2. Багынбайтын тілді жазала.

Мақсаты: Тіл еттерін бағынышты етіп, кең түрде жалпийтып ұстуға үйрету; **Бейнелеуі :** Ауызды кішкене ашып, тілді астынғы ерінге салу керек. Ерінді еппен қимылдатып, мынадай дыбысты шығару керек: «пя-пя-пя». Жалпақ тілді қалыпты жағдайда ұстай отырып, ауызды ашып, 1-10 дейін санау.

Әдістемелік нұсқау :

Төменгі ерінді бұрап, астынғы тістерге тартпау керек;
Тіл жалпақ болып , қырлары ауыздың бұрыштарына тимеу керек;
Тілді ерінмен бірнеше рет, бір дем шығаруда шапалақтау керек. Бала демді бөгемеу керек. Жаттығудын орындауын былай бақылауға болады: мақтаны баланың аузына қарай әкеліп ұстай. Бала жаттығуды дұрыс істеп отырса, мақта ауытқып кетеді. Бұл жаттығу басқасымен қатар, бағытталған ауа ағынын

бойынша, мәтіннің сезіне сай қымыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту.

Ойынның шарты: Бір жақта аюдың апаны болады. Екінші жақта балалар тұратын үй болады. Тәрбиеші аюды балалардың ішінен біреуін тағайындаиды. Тәрбиеші: «Балалар қызырып келіндер», - дегенде балалар үйлерінен шығып, саңырауқұлақ теріп, көбелек ұстап, орман қыдырады /еңкееді, түзеледі, басқа қозғалыс жасайды/. Олар дауыстап айтады:

-Біз аюдың қасында

Жеміс- жидек

тереміз, Аю

ұйықтамайды,

Аю ырылдайды.

«Ырылдайды», - деген сөзден кейін аю үйлеріне қашып бара жатқан балаларды ұстай бастайды. Аюдың қолы тиген балалар акюдың апанында қалады. Бірнеше рет ұсталғаннан кейін аюдың рөліне басқа бала тағайындалады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Ұсыныс: Ойынның басқа нұсқасы болуы мүмкін- екі аюмен ойнауға

істеп шығаруына мүмкіндік жасайды.

болады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаған орта Міндеті: Заттар, олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну Мақсаты заттар, олардың белгілері мен ерекшеліктері туралы ұғымдарын қалыптастыру. «Көп ойла, сөз ойла» ойыны. Балаларды екі топқа бөліп, топтағы ағаштан</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Эртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты : уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру – Қабырғадан қарап тұр, Уақытты санап тұр. (Сағат) Ағайынды екеуі Шенбер бойы жүргірген. Аласа бойлы ағасы Бір айналып өтеді, Ұзынтура інісі</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Эртүрлі оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты: уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Тәулік оқиғалардың, апта күндерінің, тәулік бөліктерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты уақыт ұғымдары туралы білімдерін қалыптастыру «Күн мен тұн» дәстүрлі ойыны. Педагог «күн» деген кезде, балалар секіреді, «тұн» дегенде, тоқтап қалады.</p>
			<p>Коршаған орта Міндеті: Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау, олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау Мақсаты Тұрмыстық бұйымдарды қолдану кезінде қауіпсіздік ережелерін сактауға Дағдыландыру «Қасиетіне қарай топтастыр» ойыны. Педагог бір баланы шақырады. Ол бала теріс қарап үстел үстіндегі карточканы алады. Бала карточканы алғып, ондағы ненің суреті екенін айтады. (Әйнек) Педагог тағы үш баланы</p>

<p>жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды ұсынады. 1-топ ағаштан жасалған заттарды атайды. 2-топ темірден жасалған заттарды атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп танылады</p>	<p>Сағат сайын өтеді. (Сағат тілдері.) - Сағат адамға нені білуге көмектеседі? (Уақытты.) Бүгін біз оқиғалардың ұзақтығы мен кезектілігін, яғни ненің бұрын, ненің кейін болғанын анықтап білеміз</p>	<p>жылжымалы тілі бар сағат моделі. Мен атаған уақытты сағат тілімен көрсету керек. Сағаттың 5 болғанын сағат тілімен қойындар. Сағат тілдерін қалай қойдындар? (Сағаттың қысқа тілі 5 цифрын, ал ұзыны 12-ні көрсетеді.)</p>	<p>Балалар ережеге сәйкес орындайды\ «кеше», «бүгін», «ертең» сөздерін енгізу Балалардан кеше не болғанын еске түсіруді сұрайды. Ал бүгін не істеп жатыр? Ертең не істегілері келеді?</p>	<p>шығарады. Балалар үстел үстіндегі әйнектен жасалған заттарды бос орынға қояды. Мысалы, гүлсауыт, бокал, банкі.</p>
---	---	---	---	---

<p>«Көп ойла, сөз ойла» ойыны. Балаларды екі топқа бөліп, топтағы ағаштан жасалған заттарды атауды және темірден жасалған заттарды атауды ұсынады. 1-топ ағаштан жасалған заттарды атайды. 2-топ темірден жасалған заттарды атайды. Қай топ көп сөз айтса, сол топ жеңімпаз деп танылады</p>	<p>Педагог балалардың таңертең, күндіз, кешке, түнде не істейтіні туралы сұхбат жүргізеді. Ата-аналар балаларды балабақшаға қашан әкеледі және қашан алып кетеді? Балалар қай уақытта үйіктайды, түскі тамағын қай кезде ішеді?</p>		<p>З оқиға бейнеленген суреттер Мысалы, кеше олар ертегі оқыды, бұгін сурет салды, ертең олар гүлдерді суарады. Балалар сөздерді хормен қайталайды: кеше – ол өтіп кеткен. Бұгін – қазір болып жатыр. Ертең – ол болды.</p>	<p>Тағы бір бала шығып, ағаштың суреті бар карточканы алады. Үш бала шығып, ағаштан жасалған заттарды бос орынға жинайды: қарындаш, ағаш тақтай, ағаш табақ. Келесі шыққан баланың карточкасындағы сурет – темір. Темірден жасалған тәрелке, шеге, қасықты топтастырып, бір жерге қояды.</p> <p>«Адамға күнделікті жұмысын жеңілдететін нәрселерді тап» ойыны.</p> <p>Педагог ойын ережелерін түсіндіреді.</p> <p>– Мен сендерге әртүрлі суреттерді көрсетеңін. Егер</p>
--	---	--	---	---

суретте адамның
күнделікті өмірде
жұмысын
жеңілдететін зат
көрсетілсе,
шапалақтайсындар,
ал егер ол басқа зат
болса, шапалақтамай,
тыныш отырасындар.
Педагог балаларға
әртүрлі суреттерді
көрсетеді: шар,
кіржуғыш мәшине,
автомобиль, жалауша,
миксер, гүл, электр
пеші

**Үзіліс: Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар
«Дөңгелекті лақтыру»**

Тіл ұстарту жаттығуы

1) Ша-ша-ша

Жап жасыл шырша.

2) Ар-ар-ар

Қандай аппақ қар.

3) Іс-ыс-ыс

Келіп қалды қыс.

Ойын: «Дөңгелекті лақтыру»

Мақсаты: Балаларды белгіленген бағыты
көздей білуге, ептілікке, шапшандыққа үйрету.

Ойынның шарты: Ойын дөңгелектерді
көздең лақтырудан тұрады, доңгелектің
диаметрі 15-20 см. Ал таяқшаның ұзындығы
30-40 см.

Балалар қатарға тұрып 1,5-2 метр ара

4) Лар-лар-лар Далада ойнаиды балалар.		қашықтықта дөңгелектерді таяқшаға дәлдеп лақтырып кіргізу керек. Балалар ойынды бірін кейін бірі жалғастырып ойнай береді.
---	--	--

3 - үйымдастырылған іс-әрекет				
<p>Қазақ тілі Міндегі: -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, -Шағын өлеңдер, санамақтар жаттату, (кірікт. 25.10) Мақсаты санамақтар жаттау, тұра және кері санау. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету Дидактикалық ойын: «Кім тапқыр?». Бірден онға дейін сандарды</p>	<p>Қазақ тілі Міндегі: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту Мақсаты апта күндерінің қазақша атауын дұрыс айтуды, есте сактауға үйрету. Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсіну</p>	<p>Сөйлеуді дамыту Міндегі: Түбірлес сөздерді жасау және қолдана білу, етістіктерді жалғаулармен қолдану, Мақсаты, Балаларды тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу -Балалар, таза, ұқыпты бала деп қандай баланы айтамыз? –Енді</p>	<p>Көркем әдебиет Міндегі: Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу Мақсаты сюжет бойынша ертегіні сахналау Мақсаты, Ертегі жүйесін сақтап сахналау -Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналауды</p>	<p>Шығармашылық бейнелеу әрекеті: Міндегі: - балаларды үй түрмисына қажетті заттармен таныстыру; - Бақылаған заттың бейнесін бере білу, затты әртүрлі қалыптарда мүсіндеу - аталған заттардан қалауы бойынша қып жапсыру, оларды оюөрнектермен безендіру - Ойынға қажетті құрылышты бірлесіп ойдан құрастыруға, алдағы жұмысты бірге жоспарлауға, бір-бірімен келісіп орындауға, дайын құрылышпен ойнауға мүмкіндік беру Мақсаты:- құмыра</p>

<p>ретімен қою, санау. 2 3 4 1 5 7 6 10 8 9 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 10 9 8 7 6 5 4 3 2 1</p> <p>Ойын: «Баспалдақпен жоғары көтеру». Басбармақ пен сұқ саусақтың көмегімен жоғары тұра санау, тәмен кері санау (қол моторикасын дамыту). Санамақ жаттау. Бақшада жақсы аға Ойыншық береді. Бір балық, Екі шелек, Үш үйрек, Төрт түлкі, Бес бүркіт. 3-4 бала санамақты қайталайды.</p>	<p>Тақпақ «Апта күндері» Апта деген атайдың Жеті бірдей ұлы бар. Біріншісі – дүйсенбі, Екіншісі – сейсенбі, Үшіншісі – сәрсенбі, Төртіншісі – бейсенбі, Бесіншісі – жұма, Алтыншысы – сенбі, Жетіншісі – жексенбі .</p> <p>Дыбыстық жаттығу (айнамен орындалады).</p> <p>Ү-Ү-Ү- дүүй-сенбі Ә-ә-ә- сәәр-сенбі Ұ-ұ-ұ- жұұ-ма</p>	<p>«ұқыпты бала» дегенге мағынасы қарама-қарсы сөз айтындаршы? – Сендер өздерінді қандай балаға жатқызар едіндер? – Өздерің таза жүресіндер ме?</p>	<p>ұсынады. Сиқырлы қоржыннан алған өртегі кейіпкерлерінің суреті бойынша рөлдерге бөлінеді. Қалған балалар көрермен болады. Сахналau аяқталғанда көрермендерге қарап, иледі. Көрермендер қол шапалақтайды.</p> <p>Жұмбақты шеш. Тонын киіп туған, Жалап бетін жуған. (Мысық)</p>	<p>туралыбілімдерін жетілдіру, құмыраны сала білуге, мұсіндекге, жапсыруға, құрастыруға үйрету</p> <p>Топтық жұмыстар</p>
---	--	---	--	--

**Үзіліс: Кеңістікті бағдарлауға
арналған ойындар
«Оң жақта» .**

Саусақ гимнастикасы

Саусақ ойындарын ойнату үшін алдымен балаларға қарапайым саусақ жаттығуларын жасату қажет. Саусақтары жаттықкан бала сөзді немесе өлеңді ойын құмылдарын тез орындап үйренеді. 1. «Кір жуамыз». Балалар жұдырығын қысып, «кір жуамыз» дегенде екі жұдырығын бір-біріне тигізбей қарама-қарсы қозғалтады.

2. **Тары мен күрішті жинау.** Балаға кішкене кесеге араластырылып салынған тары мен күріш беріледі. Тарыны бір кесеге, күрішті екінші кесеге салу тапсырылады.

3. **Қуыршақтың белбеуін байла.** Балаға қуыршақ және үш өрімді белбеу беріліп, «қуыршақтың белбеуін байла» деп тапсырма беріледі. Алғашында қыынсынса көмектесу керек. Біртіндеп жаттығу күрделенеді. Әрі қарай баланың өзі де қуыршақтың, кейін өзінің белбеуін, аяқ киімінің бауын еркін байлайтын болады.

Ойын: «Оң жақта»

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру.

Ойын барысы: балалар кілемді жағалай отырады. Кілемнің барлық жағында 5-6 ойыншықтан орналасқан.

1. **Нұсқа:** педагог балалардың оң қолдарын көрсетуін өтінеді. Кейін бір балаға ортаға шығып оң жағында қандай ойыншықтар тұрғанын атауын сұрайды. Ойын барысында келесі балалар да ойыншықтарды атайды, бірақ әр бала өз бағыттарын өзгертуіп тұрады.

2. **Нұсқа:** педагог не бала бір қатарда тұрган ойыншықтарды атап шығады да, кілемнің ортасында тұрган баладан оның оң жағында қандай ойыншықтар барын атауын өтінеді.

3. **Нұсқа:** педагог бір баладан өзі атаған қатардағы ойыншықтардың (ойыншықтар атауын атайды) оң жағында

орналасындағы тұруын өтінеді.
Қажетті заттар: әртүрлі ойыншықтар.

4 - ұйымдастырылған іс- әрекет

<p>Дене шынықтыру Міндегі: - кедергілерден өту арқылы әртүрлі жылдамдықпен – баяу, жылдам, орташа қарқынмен 1,5–2 минут тоқтамай жүгіру; Мақсаты: Оң және сол қолмен алысқа лақтыруға үйрету, қолды айналдырып алдымен тәмен түсіріп, соナン соң көтеріп, түзу ұстап</p>	<p>Музыка Міндегі: - Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңілкүйін, динамикалық ерекшеліктерін ажыратада білуге үйрету Мақсаты: динамикалық ерекшеліктерін ажыратада білу</p> <p>Музыка тындау:</p>	<p>Дене шынықтыру Міндегі: Еңбектеу, өрмелдеу: жүру мен жүгіруді алмастырып, заттардың арасымен «жыланша» төрттағандап еңбектеу, кедергілер арасынан еңбектеу</p> <p>Мақсаты</p> <p>Командалық қимыл-әрекеттерді</p>	<p>Дене шынықтыру Міндегі: допты басымен итеріп, төрттағандап еңбектеу (арақашықтығы 3-4 метр</p> <p>Мақсаты Еденде иректеліп жатқан жіп үстімен басына құм салынған қапшықпен қолды екі жаққа созып, тепе-тендік сақтап және әдемі жүруді бекіту</p>	<p>Музыка Міндегі: Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуды.</p> <p>Мақсаты Музыкалық шығармаға көзқарасын білдіру, оның сипаты, мазмұны туралы айтуды</p> <p>Музыка тындау: «Ақку» (Н. Тілендиев,</p>
---	---	--	---	---

<p>артқа жіберіп барып лақтыру шеберліктерін (машықтарын) дамыту Сызылған сызық бойына екі қатарға сап түзеп тұрады. Допты дұрыс ұstau қалпы: үш саусақпен доптың арт жағынан, бас бармақ және шынашақпен доптың екі жағынан ұстайды. Допты алысқа лақтыруға тырысады. Педагогтің бүйріғы бойынша допты жүгіріп барып алып келіп, саптың алдында тұrған баланың артына келіп тұрады. (4 рет)</p>	<p>«Ақку» Тілендиев, ұntаспа) Ән айтu: «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) «Сабантой» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық- ырғақтық қимылдар: «Шенберге тұr» (Л. Бетховен) Билер: «Асатаяқ бii» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Аспаптардың дауысын ажырату»</p>	<p>орындаи отырып есте сақтау мен зейінін жақсартуына жағдай жасау. Лек- легімен келіп, кедергілер алабынан өтуге, өз әрекеттерін командасымен үйлестіруге үрету Тізбекпен кедергілер алабынан өту. Тізбек құрып, кедергілер алабының қасына келеді. (Кегельдер, доғалар, құрсаулар, жолақтар). Белгі бойынша кедергілер алабынан өтеді: кегельдерді айналып өтіп, доғалардың астынан өтіп, жолақтың ұстімен</p>	<p>Тепе-тендік «Тұсіріп алма» оыйнжаттығуы: еденде иректеліп жатқан жіп ұстімен басына құм салынған қапшықпен қолды екі жаққа созып жүру. Тепе- тендіктерін сақтауға тырысады: дене бітімдерін тұзу ұстап, бастарын төмен тұсірмей, қолдарын екі жаққа созып, жіп ұстімен жүреді</p>	<p>ұntаспа) Ән айтu: «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) «Сабантой» (Е. Хасанғалиев) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Шенберге тұr» (Л. Бетховен) Билер: «Асатаяқ бii» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Аспаптардың дауысын ажырату»</p>
---	--	--	---	---

			жұғіріп өтеді. Нұсқау – тізбек шашырап кетпеуі керек		
--	--	--	---	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
------------------------------	--	---	---	--	---

Серуен	<p>Бақылау: Шықты бақылау. Мақсаты: Күз ерекшеліктерін көрсете түсіндіру, шықтың пайда болу жолы.</p> <p>Еңбек : Агашиң бұтақтарын жинау. Мақсаты: Балалардың бірлесіп жұмыс жасауга баулу, бастаған істерін аягына дейін тыңғыштың жасауга үйрету.</p> <p>Жеке жұмыс: « Мениң Отаным » өлеңін жаттату.</p> <p>Отан – менің ата-анам,</p> <p>Отан-досым , бауырым. Отан-өлкем, астанам,</p> <p>Отан-тұган ауылым.</p> <p>Мақсаты:</p>	<p>Бақылау: Өткінші жаңбырды бақылау.</p> <p>Мақсаты: Өткінші жаңбыр туралы түсінік беру.</p> <p>Жаңбырдың пайдасы , жаңбыр жауғанына қарап егістікті, бау бақшаны , саяжайдағы көкөніс, жеміс – жиДЕК бәрін қолдан жауындағы суарудың пайдасын ашип түсіндіру. ЕҢБЕК : Агашиң тұптерін қопсыту.</p> <p>Мақсаты: Агашиң тұптерін қопсыту арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын</p>	<p>Бақылау: Күздегі өсімдіктердің түсін бақылау.</p> <p>Мақсаты: Күзде өлі табиғатта болатын құбылыс өсімдіктерге деңсер ететіндігін түсіндіру. ЕҢБЕК : Біздің ойын алаңы Мақсаты: Ойын алаңындағы сарғайып түскен жапырақтарды жинау. ЕҢБЕК қорлықта баулу. Жеке жұмыс : Жел тынымсыз гүлден, БОЛЫП кетті тым бұзық ШУЫЛДАЙДЫ ТАЛ ТЕРЕК, ЖАПЫРАГЫН ЖҮЛГЭЗОЗЫП.</p> <p>Мақсаты: Тақпақ үйрету арқылы балалардың есте сақтау қабілетін дамыту, тілдегі дауыс ыргағының мәнерлігін сезінуге үйрету..</p> <p>ҚИМЫЛДЫДЫҚ ОЙЫН: « АЙҒӨЛЕК-АУ, АЙҒӨЛЕК ». Мақсаты: ҚИМЫЛ-</p>	<p>Бақылау: Ауа-райын бақылау. Мақсаты: Күннің қанша градусқа төмендегенін бақылау. Күзгі табиғат құбылыстарын түсіндіру.</p> <p>ЕҢБЕК : ГҮЛ ТҰҚЫМДАРЫН ЖИНАУ. Мақсаты: ГҮЛДІҢ ТҰҚЫМНАН ӨСЕТИНІН ТҮСІНДІРУ, КӨКТЕМДЕ ТҰҚЫМДЫ ҒҰЛЗАРЛАРҒА СЕБЕТІНДІГІМІЗ, ТҰҚЫМНАН ҒҮЛ ӨСЕТИНДІГІН ТҮСІНДІРУ.</p> <p>Жеке жұмыс: СИПАП ОТКЕН САМАЛҒА, ТЕРБЕЛЕДІ САРЫ АЛМА. КӨЗ САЛЫП ЕДІМ БАҚШАГА, ҚАУЫН БІТКЕН САРЫ АЛА.</p>	<p>Бақылау: Көгершінді бақылау. Мақсаты: Балаларға көгершінің немен қоректенетіні, қайда мекендейтіні , тұмсығы дene пішіні түсі, қалай дыбыстыайтынын үйретіп , оларға қамқорлық жасауга тәрбиелеу.</p> <p>ЕҢБЕК : АУЛАДАГЫ ҚҰСТАРГА ЖЕМ БЕРУ.</p> <p>Мақсаты: .</p> <p>Табиғатты аялай білуге , құстарға қамқор болуга тәрбиелеу. Жеке жұмыс: Жылы жаққа үшпайтын БІЗДІҢ ЖАҚТА ҚЫСТАЙТЫН ҚҰСТАР ЖҮРСЕ ЖУЫҚТА,</p> <p>ЖЕМ ШАШУДЫ ҰМЫТПА! Мақсаты: Балаларға тақпақ жаттата отырып , есте сақтау қабілеттерін</p>
--------	--	---	---	--	--

<p>Отанын суюге, құрметтеуге тәрбиелу.</p> <p>Патриоттық сезімдерін артиру. Ойын: « Кояндар секіреді ». </p> <p>Мақсаты: Қос аяқпен секіруге үйрету. Ептілікке, шапшаңдыққа баулу.</p> <p>Кимылдық ойын: « Қаздар мен бақташи ». </p> <p>Ойын барысы: Ойнышылардың ішінен қасқыр мен бақташи таңдан алады. Басқа балалар болады. Ортадан бір сзыық созылады. Ол- қаздардың үйі болады. Бақташи қаздарды жайып шыгады. Олар далада жайылып</p>	<p>түсіндіру. Жеке жұмыс: « Еңбекпен ел көгерер, Жаңбырмен жер көгерер ». </p> <p>Мақсаты: Мақал үйрету арқылы балаларға өсімдіктерге тыңайтқыш заттар топырақ арқылы баратындығын түсіндіру.</p> <p>Кимылдық ойын : « Допты қуып жет ». </p> <p>Балаларды тез жүгіруге үйрету, шапшаңдыққа , ептілікке тәрбиелу.</p> <p>Кимылдық ойын: « Кім тезірек? »</p> <p>Мақсаты: Секіргішпен секіруге үйрету, секіру қабілетін дамыту, ептілікке тәрбиелу. Ойын</p>	<p>қозғалысын дамыта отырып, шапшаңдыққа, ептілікке баулу. Қимылдық ойын: « Фигура жасап шық »</p> <p>Ойын барысы : Ойнаушылардың арасынан бастауышы таңдалынып алынады. Ол шеткірек тұрады. Балалардың қалғандары жүгіреді , бір аяғымен екінші аяғын шалыс баса (ирек жүріспен) алаң бойы секіреді.</p> <p>Тәрбиешінің сигналынан, дабыл қағу немесе « тоқта » деген сөзден кейін барлығын орындарына барып қозғалмай тұрады. Басқарушы барлық « фигураларды » айналып шығып , ең ұнайтынын таңдан алады. Енді басқарушы бала беруші болып саналады да, ал алдыңғы басқарушы қалған балаларға қосылады да , ойын</p>	<p>Дидактикалық ойын: « Жемістер мен көкөністер ». </p> <p>Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырату. Олардың адам ағзасына тігізер пайдасын түсіндіру.</p> <p>Кимылдық ойын: « Тышқан мен мысық »</p> <p>Мақсаты: Балаларды тату ойнауга үйрету. Тез жүгіруге , ептілікке, шапшаңдыққа тәрбиелу.</p> <p>Кимылдық ойын: . « Доппен ұрып алу » .</p> <p>Ойын барысы: Балалар дөңгеленіп тұрады. Тәрбиеші жүргізуіні таңдан алады да , допты береді. « Бір, екі , уш » дегендеге балалар</p>	<p>дамыту, тілдегі дауыс ыргагының мәнерлілігін сезінуге мүмкіндік тұгызы.</p> <p>Ойын: « Шымшиқ доп ». Мақсаты: Допты қатты тебуге, оны ұстан алуға үйрету. Ептілікке, жылдамдыққа тәрбиелу.</p> <p>Кимылдық ойын: « Ұстауышы, лентаны ал » .</p> <p>Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа , тапқырлыққа , жылдам шешім қабылдауга үйрету.</p> <p>Ойын барысы: Ойнаушылар шеңбер жасап тұрады, ұстауышыны таңдан алады. Ұстауышыдан басқасы түсті матаның немесе лентаның қындысын алады да, оны мойынан айқара айналдыра байлайды.</p>
--	---	---	--	---

<p>жүреді.</p> <p>Бақташы: Қаздар, қаздар!?</p> <p>Қаздар: га, га, га</p> <p>Бақташы: тамақ жейсіндер ме?</p> <p>Қаздар: иә, иә, иә.</p> <p>Бақташы: Ендеше ұшыңдар.</p> <p>Қаздар: жоқ, аи қасқыр бар</p> <p>Жібермейді ол жолда</p> <p>Бақташы: тез ұшыңдар қалайда!</p> <p>Осы кезде қаздар қанаттарын қагып ұшып бақташыға қарай жүгіреді.</p>	<p>барысы: Балалар қолдарындағы секіргішпен алаңың бір жағына, бір-біріне бөгет жасамай сапқа тұрады. Олардан 15-20 қадам қашықтықта сзырық сзызылады немесе жалауашалар байланған жіп тартылады.</p>	<p>қайталаңады.</p>	<p>жан- жаққа қашады.</p> <p>Жүргізуі доптен ұрады. Кімге тисе сол ойыннан шыгады: Ойын осылай жалгасады.</p> <p>Еркін ойын: « Куыршақты киндіреміз » .</p> <p>« Отбасы »</p> <p>Тренинг: « Біз көңілді балалар » .</p>	<p>Ұстаушы шеңбердің ортасында тұрады. Тәрбиешінің « Жүгір » деген сигналы бойынша балалар бетбетімен алаңға кетеді. Ұстаушы ойнаушылардың соңынан жүгіріп, біреуінің лентасын суырып алуға тырысады. Лентасынан</p>
--	---	---------------------	---	--

	<p><i>Қасқыр ұстагандарын жинап қояды. Екі рет оянгандарында ауысып басқа балаларға кезек береді.</i> <i>Еркін ойындар.</i> <i>Тренинг: « Қаздар болып ұшайық » .</i></p>	<p>Балалар келісілген сигнал бойынша бір мезгілде сзызықта багытала секіреді. Тәрбиеші сзызықтың үстінен түскен баланы белгілеп алады.</p> <p>Тренинг: « Қолшатыр » .</p>	<p>Балалардың өз бетімен ойын ұйымдастыру:</p> <p>Куаласпақ.</p> <p>Тығылышпақ.</p> <p>Тренинг: « Кіз үй » .</p>		<p><i>айрылғандар уақытша бір жаққа шығып тұрады. Тәрбиешінің: « Бір, екі, үш, тездете шеңберге жүгір! » деген сигналы бойынша балалар шеңбер құрып тұрады. Ұстаушыны алынған ленталардың санын есептеп, оны балаларға қайтып береді. Ойын жаңадан ұстаушы тағайындаудан басталып , қайталанады.</i></p> <p><i>Тренинг: « Құс болып ұшайық »</i></p>
Балаларды үйге қайтару	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өзжакындарыңыз берен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің шарттарына беріңіз:</i></p> <p>жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз</p>	<p><i>Ата –аналарға кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы</i></p>

үйреніп кететіне сеніңіз.	мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.
---------------------------	---	--	---	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Жаңатұрмыс ауылдының ЖОБМ

Мектепалды даярлық О «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 13 - 17 қараша 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және қөтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Балаларды қабылдау Демалыс күндерін қалай өткізгендерін сұрау Тазалық шараларын жүргізу. Еңбек тапсырмасы: Гүлдердіңшының сұрту «Мен өскенде кім боламын?» деген сұраққа жауап алу. Д/о: Бұл құрал қай мамандық иесінікі?	Ата аналары қандай маман иесі екенін әңгімелесу Сурет бойынша әңгіме құрастыру, жұмбақ шешу. Д/о: «Заттарды ажырат». Еңбек тапсырмасы: Кітап сөрелерін сұрту, жинастыру	Д/о «Суреттерді орналастыр» «Балабақша қызметкерлері» тақырыбында әңгімелесу Мақсаты: ұлкендердің еңбектерін бағалауға үйрету Еңбек тапсырмасы: Табиғат бұрышын жинастыру, балықтарға жем беру	Суретке қарап әңгімеге тарту «Кім жоқ?» ойыны. Балаларға мамандықтар суреті көрсетіледі. Көздерін жұмуды ұсынып, бір суретті жасырады. Қандай мамандық жоқ екенін табады. Еңбек тапсырмасы: Шығармашылық бұрышын жинастыру, қарындаштарды үштау	Үстел үсті Қысқыштармен ойналатын ойын «Балабақшада кім еңбек етеді» тақырыбында мазмұнды суреттер ұсыну. Еңбек тапсырмасы: Ойыншық сөрелерін жинау, сұрту, сынған ойыншықтарды қоқысқа тастау
Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алыш келулерін	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылданап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тамақтануға баулу»

		ескерту.			
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	Үстел үсті, саусақ және т.б. ойындар. «Суреттерді орналастыр» Ойынның мақсаты: заттарды топтастыруға жаттықтыру, өз бетінше тапсырманы орындауға дағыландыру, ойлау қабілетін дамыту.	Құрылым ойындары: «Еңбек құралдары», «Наубайхана құрастырамыз».	Фотосуреттер қарастыру: «Бидай мен қаңбақ» Фотосуретте бейнеленген ертегі желісі бойыншасурет арқылы орналастыру. «Бидай мен қаңбақ» суреті бойынша, әңгіме құрастырып айтып беруге үйрету.	«Біз дәнбіз» диқан жерге дән екті (дән сепкен қимылды көрсетеді) Сіркіреп, жаңбыр жауды (қолдарын шапалақтайды) Жер бетіне көгеріп, бидай шықты (қолдарын жоғары көтереді) Жайлап самал жел есті (қолдарын ырғайды)	Үстел үсті ойыны – пазл: «Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан, Оны былай қорғайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 5				

Ұйымдастырылған ісәрекетке дайындық	«Бидай» Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны	«Ақ тілек» Адал жақсы ниетпен Бар адамға бақ тіlep. Жарып шыққан	«Нанға біз тоямыз» Көктемде жерді жыртамыз, Тегістейміз тырмалап.	«Көлбен, көлбен, көлеңкем» Көлбен, көлбен, көлеңкем, Көлбендерген	«Құлімде, Құн, құлімде» Құлімде, Құн, құлімде, Құлсін барлық бала
--	--	--	---	---	---

	<p>қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан, Оны былай қорғайды. Кіш, кіш, кіш... Қорғап қалған бидайды, Қамбаға әкеп жинайды.</p>	<p>жүректен, Сөздің бәрі – Ақ тілек!</p>	<p>Дәндерді оған егеміз, Жайқалып көктеп шықсын деп. Күз болғанда орамыз, Нанға біздер тоямыз.</p>	<p>көлеңкем. Тасып піскен бидайды. Айтшы қалай жинайды? Комбайынмен бидайды, Былай, былай жинайды. Қаптап ұшқан торғайдан, Оны қалай қорғайды? Қаптап ұшқан торғайдан</p>	<p>шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ</p>
Білім беру	1 - үйымдастырылған іс-әрекет				

**ұйымының кестесі
бойынша
ұйымдастырылған
ісәрекет**

<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Шығармашылықпен әңгімелеп беруді жетілдіру: ересектердің көмегімен әңгіменің жалғасын және соңын ойдан шығару</p> <p>Мақсаты Дауыссыз дыбыстар. Қатаң, ұян, үнді дауыссыз дыбыстарды жалпылама түсіндіру; Қ.Мырза Әлидің «Ең тәтті дүние» әңгімесін мәнерлеп оқу «Таңдал ал да, атын айт». Ойын шарты: Аңдар мен жануарлардың қынды суреттері ішінен біреуін таңдал алып, атын айтады және оның</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Балалардың дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтай алу дағдыларын бекіту</p> <p>Мақсаты: дыбыстық талдау жасайды</p> <p>Дыбыстармен жұмыс. «Дұрыс көрсет» дидактикалық жаттығуы Балалар мен сендерге сөздер айтамын ал сендер сөз үш дыбыстан тұрса, үш цифрын, егер сөз екі дыбыстан тұрса, екі цифрын көтересіндер. Мысалы: тай, май, су, бор, қол, бу, жақ, тақ, ақ, қар,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ажыратуларын жетілдіру</p> <p>Мақсаты сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын</p> <p>«Кім алғыр» дидактикалық ойыны – Балалар, алдарында көк түсті төртбұрыш, дөңгелек, үшбұрыш бар. Мен сендерге дауыссыз дыбыстарды айтамын, сендер дыбыс қатаң болса, көк</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Тақырыпқа сай дидактикалық ойындар арқылы дыбыс және дыбыстық Мақсаты сөздердің әртүрлі дыбыстардан тұратынын</p> <p>«Тиістісін көтер» дидактикалық ойыны Педагог дауысты жуан және жіңішке дыбыстарды айтады, балалар қандай дыбыс екенін ажыратып, дауысты жуан дыбысқа сары түсті дөңгелекті, дауысты жіңішке</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту</p> <p>Мақсаты өлеңді жаттату арқылы мәнерлеп оқуға дағдыландыру</p> <p>Ермек Өтетілеуұлының «Әдептілік әлемі» өлеңімен танысамыз.</p> <p>Әдептілік әлемі Қарсы ал ерте күн көзін, Төсегінді жина өзің. Асықпай іш тамақты, Жина аяқ-табақты. Пышақты ұста оң қолмен, Шанышқыны сол қолмен, Нанды үгітпе, қадірле, Қабығымен бәрін</p>
--	---	--	---	--

жүрісін салып береді	лақ, ту, көл, ал, бал, жал, ол, ит, құс, он, сан, ар, бір, тұр, іл, ыр, ор, көр, із, көз, төз, мұз, шөп, көк, ұлу, сұт, үкі, би, қи, ұр, қал, бау, ау, уақ, ай т.б	төртбұрышты, үяң болса, көк дәңгелекті, үнді болса, көк үшбұрышты көтересіндер. Мысалы: б, в, г, ғ, д, ж, з, й, к, қ, л, м, н, ң, п, р, с, т, һ, ф, х, ц, ч, ш, у	дыбыстарға қызығылт сары түсті дәңгелекті көтереді. Мысалы: жуан дауысты дыбыстар – а, о, ұ, ы, у; жіңішке дауысты дыбыстар – ә, ө, е, ә, і, и, Ү, ү.	же.
----------------------	--	---	---	-----

Үзіліс :

<p>Қол маторикасын дамытуға арналған санамақ Ойын: Жүретін саусақтар.</p> <p>Мақсаты: Саусақтарын жүргізе отырып, саусақты шынықтыру және заттарды атау үшін логикалық есін үлғайту.</p> <p>Керекті құралдар: Суреттері бар</p>		<p>Үстел үстінде ойналатын ойындар.</p> <p>Ойын: «Жұылмаған жемістер» (5-10 мин)</p> <p>Мақсаты: Балалардың мәдени – эстетикалық талғамдарын байыту, жемістерді атай алу және олардан қандай тағам жасай алуға болатынын үрету.</p> <p>Керекті құралдар: Кез-келген</p>
--	--	---

кітапшалар.

Шарты: Суреті бар кітапшаны алып, ішін ашып, ішінде балалар біletін деген суреттерді парап betіnde саусақтарды жүргізе отырып (2 саусақпен), суретті нұсқап оның атын сұрайды. Балалар жауап береді. Сол ереже бойынша қайталанады.

жеміс(сәбіз, картоп), қатты ысқыш, шұңқыр ыдыс. **Мазмұны:** Ортаға үстел қойып, сол үстел үстіне әкелген сәбіз бен картопты көрсетеміз. Одан кейін оны щеткамен қалай жууга болатынын көрсетеді. Балаларды кезек-кезек шақырып алып, оларға жемісті жуғызып, артынан сол жемістерден салат жасалады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Коршаған орта Міндеті: Арнайы көлік құралдарының түрлерін, белгілі бір жұмыс түрін орындау үшін олардың жабдықталуын түсіну Мақсаты көлік түрлерімен таныстыруды жалғастырып, олардың қарапайым құрылсыы және қажеттілігі жайлы түсіндіру</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс.</p> <p>- Мынау қандай</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: : - апта күндерінің, тәулік бөлікттерінің реті туралы білімді бекіту Мақсаты : апта күндері туралы білімдерін қалыптастыру</p> <p>Педагог аттары апта күндеріне сәйкес келетін ағайындылармен</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - апта күндерінің, тәулік бөлікттерінің реті туралы білімді бекіту</p> <p>Мақсаты: Уақыт туралы ұғымдарды қалыптастыру</p> <p>Ойын</p>	<p>Математика негіздері Міндеті:- апта күндерінің, тәулік бөлікттерінің реті туралы білімді бекіту</p> <p>Мақсаты сандық және реттік санаудағыларын жетілдіру.</p> <p>Жұмбак</p> <p>Жаңбыр жауып басылды, Аспан шәйдай ашылды. Қызыл, сары, жасылды, Қек те</p>	<p>Коршаған орта Міндеті:- -Әртүрлі мамандықтар, балабақша қызметкерлерінің еңбегі туралы түсініктерін кеңейту</p> <p>Мақсаты мамандық түрлері, олардың атқаратын қызметі, қоғамға келтіретін пайдасы туралы білімдерін толықтыру</p> <p>- Қандай мамандық иелері бейнеленген?</p> <p>Суретте суретші, дәрігер, мұғалім,</p>
--	---	--	---	---

<p>мәшине?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Өртсөндіргіш мәшинесі. - Ол не істейді? - Өрт сөндіреді. - Мынау қандай мәшине? - Жедел жәрдем мәшинесі. - Ол қандай қызмет көрсетеді? – Жедел жәрдем дәрігері ауырған адамдарға көмек көрсетеді. - Мына мәшинелер қалай аталады? Қандай қызмет көрсетуге арналған? - Апattyқ мәшине, полиция мәшинесі. - Бұл көліктер арнайы көліктер деп аталады. Олар адамдарға 	<p>оыйн ойнауга шақырады: дүйсенбі ... жексенбі.</p> <p>Ағайынды апта күндері бейнеленген суреттерді қарайды.</p> <p>Оларды санайды (7).</p> <p>Атауы мен ретін хормен қайталауды сұрайды: дүйсенбі – бірінші күн, сейсенбі – екінші күн.</p> <p>Педагог ағайынды апта күндері әрқашан рет-ретімен келетінін айтады. Олардың реттілігін жаттап алу керек. Одан кейін күндерге реттік нөмірлер тағайындауды сұрайды және олардың астына 1-ден 7-ге дейін цифrlар жазылған карточкаларды қояды.</p>	<p>жаттығуы:</p> <p>«Ұқыпты бол»</p> <p>Педагог ойын шартын түсіндіреді:мен апта күндерін атаемын, сендер алақан соғасындар.</p> <p>Аптаның Сәрсенбі күнін атағанда алақан соқпайсындар</p>	<p>бір зат асылды.</p> <p>(Кемпірқосақ)</p> <p>Кемпірқосақтың неше түсі бар? Апта күндеріндей Кемпірқосақтың да жеті түсі бар</p> <p>Апта күндерін кемпірқосақтың түсімен boyу</p> <p>«Келесі апта күнін ата»</p> <p>(доппен)</p> <p>дидактикалық ойны</p> <p>Балалар шеңберге тұрады. Бір бала допты лақтырады, аптаның күнін атайды. Екінші бала допты ұстап алып,</p>	<p>шахтер бейнеленген.</p> <p>Балалар мамандық иелерін атайды. Балалар жауаптардың ортақ атауы – мамандық екенін табуы керек.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қалай ойлайсындар, кім қайда жұмыс істейді? - Суретші шеберханада сурет салады. Дәрігер ауруханада, адамдарды емдейді. - Мұғалім мектепте, балаларға білім береді. - Ал сендердің ата-аналарың қайда жұмыс істейді? Балалар ата-аналарының қайда жұмыс істейтінін, қандай
---	---	---	---	---

<p>шұғыл көмек көрсетеді. Бұл мәшинелер арнайы жабдықталған. Жедел жәрдем мәшинесінде қандай құрал- жабдық болады?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дәрі-дәрмек, оттегі (aya) толтырылған баллоны т.б. – Суреттен тағы қандай мәшинелерді көріп тұрсындар? - Жүк көлігі т.б. - Олардың ең басты қызметі қандай? - Жүк тасу. Бұл көліктерді құрылыста да қолданады. - Мына көліктерді атаңдар. 	<p>Олардың атауларын қайталаіды. Ойын жаттығуы: «Дұрыс ата» Педагог цифрды көрсетеді, балалар апта күндерін атайды</p>		<p>аптаның келесі күнін атауы керек</p> <p>мамандық иелері екенін айтады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар, мен тағы бір мамандық иесін атағым келіп тұр. Ол мұғалім де болады, пойызды да жүргізеді, ұшқыш та бола алады, кішкентай баланы да ойната алады, бірақ үнемі экранда жүреді. Оның кім екенін білесіндер ме? - Ол – актер. - Енді барлықтарың актер боласындар. Кім мамандық иелерін қимылмен, ыммен көрсетеді? Балалар оларды қимылмен бейнелейді. - Балалар, сендер ұлken болып өскенде әрқайсысың мамандық тандайсындар. Сендер өздеріңнің болашақтарынды қалай қиялдайсындар?
--	--	--	--

- Автобус,
пойыз, ұшақ,
кеме. – Бұлардың
ортақ атауын
табындар.

- Жолаушылар
көлігі. –
Жолаушылар
көлігі не үшін
қажет?

- Жолаушылар
көлігі адамдарды
бір жерден екінші
жерге жеткізеді.

- Алыс
жерлерге қандай
көлікпен жетеміз?

- Алыс
жерлерге ұшақ,
кеме, автобус,
пойызben
жетеміз. – Ал
қоғамдық көлікке
не жатады?

- Қоғамдық
көлікке автобус,
троллейбус,
трамвай жатады.

Сенің қиялышындағы
болашаққа қандай
мамандықтар керек?
Балалар өздерінің кім
болғысы келетіндігі
туралы әңгімелеп,
қиялышындағы әлемде
ол таңдаған
мамандықтың қалай
өзгеретіндігі туралы
ойларын ортаға
салады.

– Қоғамдық көлікте тәртіп ережелері болатынын білесіндер ме? Қандай тәртіп ережелерін білесіндер?				
--	--	--	--	--

Үзіліс:

Сюжеттік - рөлді ойын: «Көше»
Мақсаты: Балаларға бағдаршамның атқаратын жұмысын, автобусқа міну, көшеден оту ережелерін үрету.
Жағдаят:
Бағдарламалық мазмұны:
 1. Балаларға көліктердің түрлері, жүргізушілердің еңбегі және көше қозғалыстарының ережесі туралы түсінік беру. Көше ережелерінің белгілерін түсінуге, ажырата білуге үрету, көше қозғалыстарының ережелері жайлы білімдерін кеңейту.
 2. Көше қозғалыстарының негізгі ережелеріне бағына білуге тәрбиелеу. Ойын атрибуттарын жасау, реттеушіні, жаяуларды,

Саусақ ойындары
Ойын: «Су толтыру»
Мақсаты: Қол ептілігін дамыту, ас ішкенде қалай отырып, қасықты қалай ұстайтынын, ыдыстар қалай тұратынын үрету.
Керекті құралдар: шұнқыр қасық, шұнқыр тәрелке мен күрешке.
Мазмұны: Устел үстіне шұнқыр ыдысқа су құйып қоямыз. Одан

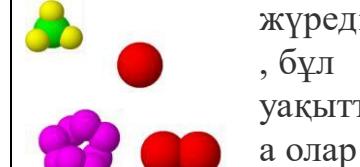
кейін 1-ші тәрбиеші өзі көрсетеді. Ідыстағы суды қасықпен алып, ақырын төгіп алмай күрешкеге құямыз. Осы іс-әрекет бірнеше рет қайталанады.

Саусақ ойыны: «Не өзгерді?»
Мақсаты: Көру арқылы ойлау қабілеттерін арттыру.
Көнекіліктер: Жеміс пен көкөністің мульяжы.
Ойын барысы: Тәрбиеші жеміс пен көкөністің бір-екі түрін араластырып қойып.

Балаларға көздерін жұмыын сұрайды. Сол арада жеміс пен көкөністің арасынан біреуін алып жасырып қояды. Көзін ашқан балалардан не өзгергенін сұрайды. Ойын осылай жалғасады, барлық балалармен бірге ойналады.

Психологиялық ойын: Ойын: «Атомдар мен молекулалар»
Мақсаты: Бұл ойынды өткізудегі мақсат, сіздердің ұжымдарыныздың бірлігін, ынтымақтастығын анықтау. Ал ойынның атом мен молекула деп аталуы тақырыпқа сай индиго балалардың ДНҚ құрылымының өзі басқа балалардан өзгеше. Яғни ағзасында хромосомалар құрылымы өзгерген.
Ойын шарты: «Барлық ойыншылар кең, бос бөлменің ішінде ары-бері қалай болса солай жүреді, бұл уақытт а олар

Қабылдауды дамыту және қалыптастыру жаттығулары
Ойын: «Дыбыстарды анықта» жаттығуы
Мақсаты: Балалардың фонетикалық дыбыстарды менгерту, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру.
Ойын шарты: Фонематикалық айыруға қабілетін дамытуға арналған. Бұл қабілеттер оқуға, жазуға, шетел тілдеріне табысты оқытудың негізінде жатыр. Балаға түрлі заттар бейнеленген суреттер ұсынылады (2-сурет). Баланың бұл затты білетіндігін

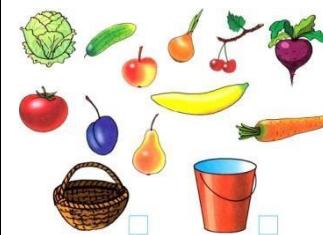
жүргізушилдердің рөлін ойнауды уйрету.

Атрибуттар: түрлі көліктер, коляскалар, велосипедтер, бағдаршам, белгілер, реттеушінің жұмыс киімі, жаяуларға арналған белгілер, жаяулар, жүргізушиң куәлігі, реттеушінің таяғы.

Катысушылар:
полиция-
реттеуші сі, МАИ
инспекторы,
жүргізушилдер, жаяулар.

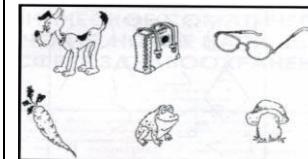
Тіл дамыту жаттыгуы

Тіл дамыту жаттыгуы

атомдар болып есептеледі. Біздің білетініміздей атомдар молекуларға айнала алады. Молекулада 3, 4, 5, атомдар бола алады. Ойыншыларға команда бойынша молекулаларға айналу керек. Егер жүргізуші үш десе ойыншылар үштен бірігуі қажет. Реакция бітті деген белгі бойынша қатысушылар қайтадан атомға айналады. Осылайша ойынды бірнеше қайталауга болады».

тексеріңіз. Содан кейін сіз кез-келген сөзді айтыңыз және баладан сол дыбыстан басталатын затты көрсетуін өтініңіз. Мысалы, сіз «сүт» сөзін айтасыз, бала «сиыр» суретін көрсетеді, ейткені еki сөз де «с» әрпінен басталады.

	Қазақ тілі Міндеті: Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту	Қазақ тілі Міндеті: Тұыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере»),	Сөйлеуді дамыту Міндеті: - бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау, өзара	Көркем әдебиет Міндеті: - Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айтуда	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - балалардың қоршаған ортадан алған әсерлерін
--	---	---	---	--	---

	Мақсаты жаңа сөздердегі қазақ тіліне тән дыбыстарды дұрыс айту Сөйлемдерді тыңда. Балалар әр апта күнінде не істеді? Суреттен көрсет. Балалар дүйсенбіде доп ойнады. Сейсенбі күні серуенге шықты. Сәрсенбіде сурет салды. Бейсенбіде би билеп, ән салды. Жұмада жидек терді. Сенбіде кино	«шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету Мақсаты сөздік қорларын жаңа сөздермен толықтыру Гажайып сәт. Қонаққа қуыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. – Сәлеметсіздер ме?! Қуыршақтар хат алыш келеді. Педагог:	байланысты бірізді сюжет құрастыру Мақсаты Дауыссыз дыбыстарды ажыратып білу дағдыларын дамыту «Ең тәтті дүние» әңгімесін Рөлге ойнау.	Мақсаты Әдептілікке, кішіпейілділікке, сырыйлыққа тәрбиелеу Педагог «Әдептілік әлемі» өлеңін екінші қайtara оқып, мнемокесте бойынша жаттатады Жаңылтпаши жаттау Педагог жаңылтпаشتы қайtалау арқылы балалардың тілін жаттықтырады.	көрсете білуге үйрету, Қазақстанның кең байтақ екенін түсіндіріп, білімдерін кеңейту; - Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мұсіндеудің ерекшеліктерін білу. - Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару - Дайын үлгілермен және қарапайым сызба бойынша жұмыс істеу, бейнені кескіні бойынша қилю үшін қайшыны қолдану. Мақсаты:- Сюжеттік композицияларды салдырып. мұсіндепп, жапсырып, құрастыру Топтық жұмыс
--	---	--	---	--	--

көрді.
Жексенбіде
үйлерінде
демалды.
Балалар осылай
бір аптаны
өткізді. Педагог
сөйлемдерді
оқиды, мазмұнын
түсіндіреді. Апта
күндерін бірнеше
рет қайталатып
айтқызады:
дүйсенбі,
сейсенбі,
сәрсенбі,
бейсенбі, жұма,
сенбі, жексенбі

Қарандаршы,
бізге хат
келіпті (ішінде
алдын ала
салынған
балалардың
атааналарының
суреті). –
Қандай
керемет, мына
суретте кім
бар?
Бала отбасы
мүшелерінің
фотосуреттерін
тауып, олар
туралы
әңгімелейді

Қай тай лақтай?
Қай лақ
бармақтай?

балаларды
әдептілікке
жетелеу. –
Үлкен кісіні ...
керек. –
Үлкендердің ...
алу керек.
– Кішілерге ...
керек.
– Ойыншықтарды
... керек

Ұзіліс: .

Аз қымылды ойын: «Кім алысқа»
Мақсаты : Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру. Мәре ұғымын түсіндіру. Шапшаңдылыққа, жылдамдыққа тәрбиелеу.

Ойын шарты:
 Балалар ойынды ұлдар мен қыздар болып ойнайды. Ең алдымен ұлдар арасында, содан қызда р арасында жүгіріп, мәреге жетулері керек. Белгіленген мәреге жеткен ұл мен қызды мадақтау. Содан екі жеңімпазды жарыстыра жүгірту, мәреге ең бірінші болып жерken баланы жеңімпаз ретінде таниды.

Қымылды ойын: «Сақинаны лақтыр» **Мақсаты :** Балалардың қол бұлшықеттері мен көздің жақсы көруін жетілдіріп, жақсарту. Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту. Тепе –тәндікті, дәлдікті сақтай білуге тәрбиелеу. **Ойынның шарты :**
 Балалар ойынды кезектесіп ойнайды. Балалардан 20-30 метрдей қашықтықта сақинаны тізетін зат қойылады, ал балаларға ойыншық сақиналар таратылады. Балалар көздең тұрып, сақиналарды таяқшаға кигізулері керек.

Сюжетті-рөлді ойын: « Құрылышы »
Мақсаты: Балаларды құрылышының қызметімен таныстыру.
Тәрбиешінің іс-әректі:
 Қашама үйлер, мектеп, балабақшаны құрылышылар салатынын түсіндіру. Ойын арқылы үйлерді қалай салатынын көрсету. Құрылышы маманының еңбегі зор екенін саналарына сіңіру. Еңбекті сүйе білуге тәрбиелеу.

Қымылды ,еңбек ойын: «Ойын алаңын тазалау »

Мақсаты: Балаларды білесіп жұмыс істеуге, тазалыққа үйрету.

Құралдар: Сыпыртқы, күрек, қап; **Ойын шарты:**

Қыздар ойын алаңын сызырады, ал ұлдар қоқысты қүрекпен қапқа салады. Тәрбиешінің басшылығымен қапты қоқысқа төгеді. Жеке жұмыс Камиллаға қазақша қыс туралы тақпақты

Жаттату:
 Қандай қызық

қысада
еген, Бәрін шебер істеген.

Қымылды ойын: «Күн мен жаңбыр»

Мақсаты: Жүгіру арқылы балалардың аяқ бұлшықеттерін дамытып, жетілдіру.

Ойынның шарты: Балалардың алаңын бір шетінен немесе бөлменің

қабыргасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды. Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді.

Балалар бүкіл аланда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріндер!» деген сигналды естіп, бәрі өз орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың

Бақша, бауды,
тауды да Бояған
аппақ түспенен.

артына отырады.
Тәрбиеші қайтадан:
«Күн шықты!

Барың
дар,
серуен
дендер
», -
дейді, ойын қайта
басталады.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - гимнастикалық скамейка бойымен қолымен тартылып, иықтары мен тізелеріне сүйене отырып, етпетімен өрмелеву</p> <p>Мақсаты: Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеге үрнету</p> <p>Гимнастикалық қабырғаның жоғарғы жағына дейін біраттас тәсілмен өрмелеге үрнету, қол мен аяқ қозғалыстарының үйлесімділігін дамыту. Алмакезек адымдан өрмелеву,</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көнілкүйімен байланыстыра білуді қалыптастыру</p> <p>Мақсаты: Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Асқақта, Астана» (А. Элиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмағанбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров) Музыкалық-ырғақтық</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - әртүрлі тәсілдермен құрсаудың ішіне еңбектеп өту</p> <p>Мақсаты Өзінің денсаулығына және отбасы мүшелерінің денсаулығына қамқорлықпен карау</p> <p>Музыка тындау: «Асқақта, Астана» (А. Элиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмағанбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров)</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: - Секіру: бір орында тұрып, алға қарай 3–4 метр қашықтыққа жылжу арқылы секіру</p> <p>Мақсаты - Қысқа секіртпемен секіруге үйретуді жалғастыру, қол мен аяқты қозғау (айналдыра және тік, адымдарды алмастырып секіру) үйлесімділігін жетілдіру</p> <p>Құрсаумен орындалатын құрсауды айналдыру, құрсауды тігінен қойып айналдыру, қолдың моторикасын, шапшаңдық секілді дене сапасын дамытады</p> <p>Ойын жаттығуы: «Допты қағып ал!»</p> <p>Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып,</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Өмірдің кейбір құбылыстарын бейнелеу тәсілі ретінде әлемдік және қазақ музыка өнерінің шығармаларымен таныстыру</p> <p>Мақсаты Шығармалардың эмоциялық мазмұнын, олардың сипатын, көніл күйін ажырату</p> <p>Музыка тындау: «Асқақта, Астана» (А. Элиев) Ән айту: «Астана» (А. Досмағанбет) «Елтаңбасы елімнің» (Д. Омаров)</p> <p>Музыкалық-</p>
---	---	---	--	--

	тепкішектерден дұрыс ұстау, қауіпсіздік техникасына басты назар аудару қажет. (4 рет)	қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ би» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімін»		қайтадан қағып алады.	ырғақтық қимылдар: «Мерекелік марш» (Б. Дәлденбай) «Құстар» (Т. Ломова) Билер: «Асатаяқ би» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Мен күйшімін»
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.

Серуен	<p>Күнді бақылау</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Балаларды табиғат құбылыстарымен таныстыру:</p> <p>күнің қысқаруы, түннің ұзаруы түсінік беру.</p> <p>Бақылау: Серуен алдыңда балалардың көңіл – күй көтепе отырып, бүгін күн ашиқ, бірақ күн ыстық емес, жаздағыдай қатты қызыдырмайды.</p> <p>Тәрбиеші күннің ауысын, орналасқан жерін байқатады;</p> <p>(күндіз және кешкіліктегі) күннің шығуын, батуын бақылау; күн сәулесінің терезеге түсуі бойынша күннің орналасуын белгілеу.</p> <p>Жұмбақ: Ақ сандығым ашылды</p> <p>Ішінен жібек</p>	<p>Агаштарды бақылау Мақсаты: күзгі табиғат құбылыстарымен таныстыру, күзгі агаштарга назарларын аудару. Күзгі агаштардың ерекшелігімен таныстыру.</p> <p>Сұрақ – жауап арқылы сөздік қорларын, ой – өрісін дамыту.</p> <p>Табиғатқа деген сүйіспеншіліктерін арттыру,</p> <p>адамгершілік сезімге тәрбиелеу.</p> <p>Көркем сөз:</p> <p>Ұшты талдан жасырақ</p> <p>Сары көблек секілді</p> <p>Аспанда жай шатырлап</p> <p>Тамишы жерге секірді Тақпақ:</p> <p>Алтын, сары, қызыл, көк,</p> <p>Алуан – алуан жасырақ. Күзгі</p>	<p>Шықты бақылау</p> <p>Мақсаты: Балаларды табиғат құбылысы шықпен таныстыру.</p> <p>Бақылау: Неге шөп дымқыл? Бұл дымқылдық қайдан келді деп</p> <p>ойлайсындар? Бұл қандай құбылыс?</p> <p>(Шық) Ол қалай пайда болды? (күн ұясына батқаннан кейін жер, шөп, жасырақтар сүып шық пайда болады.</p> <p>Шық - бұл түнгі өсімдіктердің беті және топырақтарда жиналған дымның тамшысы; Шық қандай ауа -райында пайда болады? Ашиқ күні ме, алде бұлтты күні бола ма? (шық ашиқ күні пайда болады, бұлтты күні болмайды.)</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Мөлдіреген жүзімді, Ұстап едім, езілді.</p>	<p>Күзгі аспанды, бұлтты бақылау</p> <p>Мақсаты: Өлі табиғат аспан туралы түсінік беру; аспанның әсемдігін бақылауды қалыптастыру;</p> <p>шыгармашылық қабілеттерін дамыту, аспанның ашиқтығы туралы білімдерін жетілдіру.</p> <p>Бұлт туралы түсінік беру.</p> <p>Аспанның түсі күзде қалай өзгереді? (аспан кеңейген сияқты, жақсы көрінеді, жогарғы жағы қою күлгін, ал шеттері ақшыл).</p> <p>Түнде және күндіз аспанда не пайда болады? (Аспан ашиқ: күндіз – Күн, кешке – ай және жұлдыздар)</p> <p>Болжам: аспанда</p>	<p>Аула тазалаушыны бақылау</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Балаларга аула тазалауышы еңбегі жөнінде маглұмат беру.</p> <p>Үлкендер еңбегін бағалай білуге.</p> <p>Қоршаган ортаны таза ұстая мақсатында азда болса өз үлестерін қосуга тәрбиелеу.</p> <p>Көркем сөз:</p> <p>Қамымызды ойлайды</p> <p>Тазалайды жинайды</p> <p>Құрметтейміз бәріміз</p> <p>Тазалықшы агады</p> <p>Қараңдаршы , жолдарда қаншама жасырақтар жатыр. Ол жасырақты кім тазалайды?</p> <p>Аула тазалаушы қандай еңбек етеді.</p> <p>Ол кісінің қолында қандай құралдары бар?</p>
--------	--	---	---	--	---

<p>шашылды (күннің көзі)</p> <p>Аспандагы алып дон</p> <p>Жарқырайды жарық боп (күн)</p> <p>Көркем сөз:</p> <p>Күз де келді, күз келді</p> <p>Күдерін жаз үзгенді</p> <p>Күз де келді, күз келді</p> <p>Көктө бұлттар жүзді енді.</p> <p>Күз де келді, күз келді</p> <p>Құстар мекен ізdedі.</p> <p>К.</p> <p>Мырзалиев</p> <p>Кимылды ойын: «Қоңыздар» Еңбек:</p> <p>Құмсалғышты жапырақтардан тазарту.</p>	<p>бақта күлімдеп, Көз тартады атырап.</p> <p>Козгалмалы ойын: «Өз жұбынды тап»</p> <p>Мақсаты:</p> <p>Балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауга, белгі бойынша мәтіннің сөзіне сай қимыл қозгалыс жасауға</p> <p>дағдыландыру, зейіндерін, байқагыштарын, жүргіру мен журу дағдыларын дамыту Алаңдагы еңбек: «Кім көп жапырақ жинады?»</p>	<p><i>(Шық)</i></p> <p>Таңертең бар, кешике жоқ</p> <p>Кеш түгелі түсте жоқ</p> <p>Мен әдемі моншақтын Iрі емеспін, ұсақпын, Мойнына ешкім тага алмас (Шық)</p> <p>Козгалмалы ойын: «Мысық пен торғайлар»</p> <p>Алаңдагы еңбек: қураган өсімдіктерді жинау.</p>	<p>бірнеше күн ақ үлттар пайда болса- күннің сүйтқаны.</p> <p>Жұмбақтар:</p> <p>Аспаннан домалап, көп моншақ төгілді,</p> <p>Бусанды бар алып, терлеңді, керілді. Бұл не? (Жаңбыр)</p> <p>Күндер қысқарады, түндер ұзарады Кім біледі, кім айтады бұл қай кезде болады? (Күз)</p> <p>Жұмбақ:</p> <p>Көлігі жоқ, көшеді, Өзін кезбе деседі. (бұлт)</p> <p>Козгалмалы ойын: «Орамал тастау».</p> <p>Алаңдагы еңбек:</p> <p>Құмсалғышты қоқыстан тазарту. (жапырақ, қағаздарды жинау)</p>	<p>Біз өз ауламызды, тұратын жерімізді ластауымыз керек не? Улкендер еңбегін қалай бағалауымыз керек?</p> <p>Мақсаты:</p> <p>қоқыстарды белгіленген орынга жинауга, үлкендерге көмек көрсете білуғе тәрбиелеу; аула тазалаушының құралымен танып, білу.</p> <p>Кимыл – қозгалыс ойын: «Жапалақ»</p> <p>Мақсаты: Баланы біраз уақытқа дейін қозгалмай тұруға және мұқият тыңдай білуді үйретеді.</p> <p>Еңбек алаңында жұмыс істей: қоқыстарды белгіленге орынга жинау</p>
--	---	--	---	---

Балаларды үйге қайтару	<p><i>Ama –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ama –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өзжакындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ama –аналарга кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз:</p> <p>жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану.</p> <p>Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шортты замоксыз, белдеушесіз.</p>	<p><i>Ama –аналарга кеңес</i></p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз- жақындарыңыз берін бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p><i>Ama –аналарга кеңес</i></p> <p>- баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жи оған өз мейрімізді көрсетіңіз.</p> <p>Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.</p>
---------------------------------------	--	---	--	---	---

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру үйымы Жаңатұрмыс ауылының ЖОБМ

Мектепалды даярлық О «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың күрылу кезеңі 111-апта 14 18 қараша 2023-2024 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балалардың қабылдау	<p>Демалыс күнін қалай өткізгенін сұрау Сыйластық туралы өз ойларын сұрау Ойын: «Мен қандаймын?» (Бір қыз, бір ұл болып араласып тұрады. Көршісіне « Мен сені сыйлаймын, сенімен достасқым келеді» деп, оның</p>	<p>Мейірімділік туралы әңгімелесу. Күлімдеген күн мейірімді! Кіршікіз ақ қар мейірімді! Таза мөлдір су мейірімді! Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді! Аяулы анам мейірімді! Қамқоршы апам мейірімді! Еңбек тапсырмасы: Балықтарға жем беру Ойын: «Мейірімділік</p>	<p>« Бізде кім жақсы» ойыны. Шарты: Балалар шенбер бойымен жүреді, педагог балалардан «Кім жақсы» деп сұрайды. Балалар баланың атын айтып, сипаттайды Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жинау</p>	<p>«Өз отбасындағы қуанышты кездесулер» туралы айтып беру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөреге жинау Ойын: «Мейірімділік гүлін» құрастыру (Балалар әр түрлі мейірімді сөздер айтып гүл күлтелерін құрастырады)</p>	<p>«Қуаныш сыйлау» Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су құю, шандарын сұрту. Ойын: «Құншуак» Күлімдеген күн мейірімді, Кіршікіз қар мейірімді. Таза мөлдір су мейірімді, Мәпелеген ата-ана мейірімді.</p>

	қолын қысады.)	жібі» (Балалар бір - бірлеріне жіпті беріп, тілектер айтады. Ақырғы бала жіп орамын мұғалімге беріп, өз тілегін айтады)			
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тاماқтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тاماқтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және	Жан-жануарларға мейірімді болу туралы пікірлесу, мақал- мәтел жаттау.Суретті кітапшаларды бояу.	« Мейірімді бала туралы әңгімелеп бер»Мақсаты: сөздік қорын дамыту.	«Сыйластық» туралы әңгімелесу.Мақсаты: сұрақтарға толық жауап беруге үйрету.	« Сөйлемді аяқта» Менің досым.....(сыпайы, қайырымды, ақылды, ақкөңіл)Сөздік қорын дамыту, шағын әңгіме құрастыруға үйрету.	Д/О «Достық неден басталады»Шарты: мен сендерге достық туралы сөздер айтамын оған иә немесе жоқ деп шашаң жауап бересіндер.

тағы басқа әрекеттер)					
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				

Ұйымдастырылған ісәрекетке дайындық	«Жылы ойыны» сөздер Шарты: балалар шенбер бойымен тұрады, достарына жылы сөздерін айтады.	Сыпайы болу үшін қандай бала болу керек? Әңгімелесу, өз ойларымен бөлісу	«Менің досым» ойыны Шарты: допты лактырып, қағып алған баладан педагог досының қандай жақсы қылықтары барын сұрау, мақал- мәтел, тақпақ сұрайды.	«Менің айтуым бойынша». Шарты: педагог бір баланы айтып сипаттайды. Соның қай бала екенін балалар айтады.	- Мейірімділікті қалай көрсетуге болады? - Жақсы көретін жан - жануарларың бар ма? Сұрақжарап
Білім беру	1 - ұйымдастырылған іс-әрекет				

**Үйымының кестесі
бойынша
үйымдастырылған
ісәрекет**

<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту</p> <p>Мақсаты Дауысты, дауыссыз дыбыстарды ойын барысында бекіту</p> <p>Әжесі қайсысы жақсы көреді" әңгімесін мәнерлеп оку</p> <p>Дидактикалық ойын: «Дауысты дыбыстарды ата». Ойын шарты: Педагог дыбыстарды айтып отырады, балалар дауысты дыбыс кездессе, қолдарын шапалақтайды.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: уш-төрт дыбыстан тұратын сөздерге дыбыстық талдау жасайды</p> <p>Мақсаты: дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру</p> <p>«Жалауша» дидактикалық ойыны – Балалар, мен сендерге дыбыс айтып, сол дыбысы бар сөздерді айтамын. Егер дыбыс сөз басында болса, қызыл жалаушаны, сөз соңында болса, көк жалаушаны, сөз ортасында болса, екі жалаушаны да желбіретесіндер.</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: Берілген дыбысқа сөз күрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру</p> <p>«Ж дыбысы бар сөз айт» дидактикалық ойын-жаттығуы Педагог балаларға «ж» дыбысы ортасында келетін сөз ойлап айтуларын сұрайды.</p> <p>Мысалы: Ажар, коржын, Кожа,</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Берілген дыбысқа сөз күрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай алу дағдыларын жетілдіру.</p> <p>Мақсаты дыбыстық талдауды менгертуді жалғастыру</p> <p>«Дауысты дыбысты сөз қос» дидактикалық ойыны – Мен сөз айтамын, сендер сол сөзге дауысты дыбыстан басталатын сөз жалғауларың керек, мағынасы бойынша үқсайтын сөз болу</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Көркем шыгарманы рөлдерге бөліп, сахналау</p> <p>Мақсаты ертегі мазмұнын ойнату арқылы театр мәдениетіне баулу</p> <p>-Балалар, бүгін «Ақымақ қасқыр» ертегісімен танысамыз. Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ертегі қалай аталады? - Қасқыр жайылып жүрген нені көрді? - Қой қасқырға не деп жауап берді? Қалай құтылды? – Қасқырға тағы не жолығады? – Ешкі қасқырдан қалай құтылады?
--	---	---	---	---

Дауыссыз дыбыс кездессе, тыныш отырады	Мысалы: (Е) етік, керік, себет, серке, Берік, ет, ер, елік, текемет, ел, тер, Ерлан, тәрелке, ешкі, култеше, жүрек, тірек, бәтенкө, есік т.б. (Ә) этеш, бәтенкө, бәсіре, бәліш, этір, әңгелек, әміре, Кәмилә, Кәмшат, әйнек, мәсі т.б. (Ұ) ұршық, ұлу, ұшақ, ұзын, құмыра, ұн, құндыз, құлып, Ұлжан, ұлпа, құс, ұрыс, ұрық, ұмыт, ұқыпты, құм т.б.	Бағжан т.б. «Ж» дыбысы сөз басында келетін сөз ойла: жапалақ, жаз, жадыра, жайлау, жалқы, жалбыз, жан, жоқ, жоғал, жұлдыз, жолақ, жомарт, жұт, жорық, жол, жалпақ, жаным т.б	керек. Алма ...(ұлкен), қой ... (арық), домалық ... (өрік), жасыл ... (жапырақ), тәтті ... (ірімшік), сары ... (өрік), кішкентай ... (ұлу), әдемі ... (әтеш), жылы ... (етік), мықты ... (экскаватор), ұзын ... (ұық), жаман ... (ит), пайдалы ...(кітап), мұйізді ... (жануар), ашты ... (алма) т.б.	- Ертегі қалай аяқталды?
--	---	---	---	-----------------------------

**Үзіліс : Жүгіруге арналған ойындар «Қайда жасырылғанын тап», «Мысықтар мен
балалар»**

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:

Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту

Шалқан: Шалқан үлкен болып өсіп қалған екен. Оны көрген атай: «О...о...о!» деп таң қалды.

Кәне, бізде айтып

Жыланның ысылы: Жылан қалай дыбыстайды?

Ыы.....Ыс – с – ссс

Жүгірге арналған ойын: «Қайда жасырылғанын тап» Мақсаты:

Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу

Ойының шарты: Балалар бөлменің бұрышында тұрады. Тәрбиеші жалаушаны тығатынын айтады. Балалар теріс қарап көзін жұмады, тәрбиеші жалаушаны тығып қояды да «болды», деген де балалар жалаушаны іздейді. Тапқан бала жалаушаны тығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

Жүгірге арналған ойын: «Мысықтар мен балалар»

Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда қауіпсіздік ережелерін сактай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету. Ептілікке, алғырлыққа тәрбиелеу.

Ойынның шарты:

Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы

олардың иесі болады.
Мысықтар баспалдақта
отырады, олардың иелері
жүрелерінен алаңың екінші
жағында отырады.
Тәрбиеші сұт кімге керек деп

сұт
қүйг
анда

й болады. Балалар «кис-кис»,
деп шақырады. Мысықтар
жақындаған да балалар
алаңың екінші жағына
қашып шығады. Ойын 2-3
рет қайталанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

<p>Көршәған орта Міндеті: Атана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау.</p> <p>Мақсаты Еңбек туралы жалпы түсініктерін бекіту арқылы балалардың сөздік қорын байыту.</p> <p>Ойын сәті. Педагог беті жабық себет алып шығады. – Менің қолымдағы себетте өте дәмді, біздің дастанқанымыздан күнде</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Мақсаты : айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай таныстыру</p> <p>. Ойын сәті. Элия мен Сырым «Бұл қашан болады?» деген жұмбақ шешуді ұсынады. – Бұл қашан болады?</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Мақсаты: айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай таныстыру</p> <p>Демонстрациялық материалмен жұмыс</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: Айлар, жыл мезгілдері туралы түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау түсініктерді қалыптастыру, олардың ретін білу және атау</p> <p>Мақсаты айлардың атауларын жыл мезгілдеріне қарай таныстыру</p> <p>«Жыл бойы» Педагог допты лақтырып, сұрақ қояды:</p>	<p>Көршәған орта Міндеті: Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға ұқыпты қараяу</p> <p>Мақсаты Адам еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу</p> <p>Ойын «Кім жылдам?» . Педагог екі балаға тапсырма береді, олар жылдам сол тапсырманы орындаулары керек. Мысалы резенке, кішкентай аю ойыншығын әкел. Үлкен, жұмсақ қоян</p>
--	--	---	--	---

		Күн сұық,			
--	--	-----------	--	--	--

<p>көретін, балаларға өте пайдалы тағам. Ол қандай тағам? (Себет толған сұт, айран, қатық, ірімшік т.б. өнімдері). Біздің бәріміз дәмді және пайдалы сүтті жақсы көреміз. – Қандай малдың сүтін шайға қосамыз, ішеміз? (Сиырдың). – Сиырды сауатын адамдар қалай аталады? (Сауыншылар). – Сауыншылар сиырды сауады. Сауылған сұт ыдыстарға құйылады. Сүтті арнайы зауыттарға әкеледі. Сол жерде сүттен май, қаймақ, айран, сұзбе дайындалады. Сүтті арнайы</p>	<p>жаңбыр жиі жауады. Жапырактар сарғайып, жерге үзіліп түседі. Құстар жылы жақтарға ұшып кетеді. Адамдар жеміс-жидек пен көкөністерді жинап алады. – Бұл қашан болады? Далада аяз болады, қар жауады. Үлпілдек қар жауса, одан аққала соғуға болады. Сусылдақ қар да жауады. Өзен-көлдердің сүы мұз болып қатады. Мұз қатты, салқын және тайғанақ – Бұл қашан болады? Күн жылышып, қар ери бастайды, жылғалардан су ағады. Жерде шөп</p>	<p>Педагог куыршақты жыл мезгіліне сай киіндіруді ұсынады. Тақтадағы баланың суреті бойынша маусымға қарай киім таңдауға көмек көрсету. Куыршақтың есімін қойып, жыл мезгіліне сай киіндіруге көмектеседі. – Далада күн суық болғанда қалай киіну керек? Ал күн ыстық болғанда ше? Педагог жыл мезгілінің суретін көрсетеді, балалар куыршаққа киім таңдайды.</p>	<p>– Ақпан жыл ішінде нешінші ай? – Жылдың соңғы айы қандай? – Қазаннан кейінгі қандай ай? – Жаз айларын ата және т.б.</p> <p>Ай аттарын есінде сақта. – Әр жыл мезгілінде неше ай бар?</p>	<p>оыйншығын әкел. Сәуле балаларға сұрақ қояды: Ойыншықтармен қалай ойнау керек? Балалар өз ойларын айтады</p>
--	---	---	---	--

<p>құрылғыларда өндейді, өнімдерді әртүрлі ыдыстарға құяды, сұт өндейтін аппараттарды, контейнерді маман басқарады. Содан кейін дайын болған сұт өнімдерін дүкендерге жеткізіледі (демонстрациялық материалдардағы суреттер).</p>	<p>және алғашқы гүлдер шығады, ағаштар бүршік атып, жапырақ жаяды. Жылы жақтардан құстар оралып, ұя салады.</p> <p>- Бұл қашан болады? Күн ыстық болады. Өсімдіктер гүл атады. Адамдар өзен-суларға шомылады.</p> <p>Құстардың ұяларында балапандар пайда болады</p>		
---	--	--	--

Узіліс:

Қымылды ойын:
« Күн мен тұн »
Мақсаты:
 Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.
Ойын мазмұны:
 Балалар бірі « Күн », екіншісі « Тұн » тобы болып екіге бөлінеді. Олардың бір-бірінен бөлек, өз үйлері болады. Тәрбиешінің көрсетуі бойынша екі команда да жаттығулар жасап тұрады.
 Тәрбиеші « Күн » деп белгі берген кезде, сол топтың балалары үйіне жеткізбей қып жетулері керек. Қолға түсken балалар қуушылар қатарына қосылады. Сөйтіп, ойын осылайша алма-кезек жүріп

Қымылды ойын:« Көги-гөк »
Мақсаты:
 Шапшаңдыққа, ептілікке баулу. **Ойын мазмұны:** Тақпак айтып, бір қызды « кемпір » етіп сайлайды. Қалғандары қаз болады. « Кемпір » шетке шығып тұрады, басқа ойыншылар қаздай тізіліп, бірінің соңынан бірі ұстап:
 Гөк, гөк,
 көги көк,
 Гөк, гөк,
 көги гөк.
 Гөк, гөк, көги гөк,-деп қаздың жүрісіне еліктей ақырын он мен солға шайқалып, « кемпірдің » қасына келеді.
 Бірінші келген балаға беріп: « Жоғалтпандар! » деп тапсырады.
 Балалар айнала

Қымылды ойын: « Аққу-қаздар »
Мақсаты: Балаларды шапшаңдыққа, аңғарымпаздыққа тәрбиелеу.
Ойын мазмұны:
 Аланың бір шетіне қаздар тұратын үй белгіленеді, қарсы шетіне бақташи тұрады. Үйдің бір жақ бүйірінде қасқыр тұратын үнгір болады. Алаңың қалған жері жайылым болады. Бақташи қаздарды жайылымға қып шығады, олар жайылып жүреді.
Бақташи:
 Қаздар, қаздар,
 қаңқылдал,
 Барасындар қай жаққа. Қаздар:
 Айна көлі жалтылдал,
 Жатқан жасыл аймаққа.

Қымылды ойын: « Шарлармен алмасу »
Мақсаты:
 Балаларды ептілікке, жылдамдыққа, ажыратуға баулу.
Ойын мазмұны:
 Балалар орындықтарда дөңгеленіп отырады. Тәрбиеші қатар отырған екі балаға бір-бірден шар береді де ары қарай басқаларға ауыстырады (біреуі онға, біреуі солға ұсынады). Шарлар бір-бірімен екі жақтан кездескенде балалар « Соқтығысты » деген сөзben оларды соқтықтырады. Одан кейін балалар орындарынан тұрып, дөңгелекті айналып, қарсы жаққа барады, қалғандары

Қымылды ойын: « Кішкене өзен арқылы »
Мақсаты:
 Балаларды қырағылыққа, байқампаздыққа үйрету, бірлікке, татулыққа тәрбиелеу **Ойының шарты:**
 Ойынға бір топ (6-8 адамнан) бала тартылады. Аланда бір-бірінен 1,5-2м қашықтықта екі сызық сызылады. Бұл өзен.
 Ойнаушылар сызықтың жанында-өзеннің жағасында тұрады. Олар өзеннен анық сызылған дөңгелектер арқылы аяғын суламай, тастан-тасқа секіріп өтуі керек. Дөңгелектердің арасының қашықтығы балалардың оларға бірінен-біріне секіре алатындей болуы керек. Өзеннен қатарынан 2-3 бала өтеді, ал қалғандары тәрбиешімен

<p>отырады. Көп бала ұстаған команда жеңіске жетеді.</p>	<p>жүріп, қайтадан қаздай тізіліп « кемпірге» келеді. « Кемпір» Әлгін қайда? Қалды сайда!-деп сұрайды. Балалар бәрі бірдей. Әлгін қайда?- Қалды сайда!-деп жауап береді. Олай болса сендердің бірінді алып қаламын, деп « кемпір» балаларға бас салады. Балалар тізбегін жазбай қаша жөнелуі керек. Қолға түскен біреуін « кемпір» қасына алып қала береді. Ойын барлық балаларды түгел ұстап болғанша қайта жалғаса береді.</p>	<p>Бақташы: Біздің жерге түсе кет, Түсіп сусын іше кет. Қаздар: Сіздің жерге түсеміз Түсіп сусын ішеміз. Бақташы: Болсын онда жол жайлы! Қаздар: Бізге ол жаққа болмайды, Жолды тосып тұр сұр қасқыр. Бақташы: Олай болса, қалаған, Жақтарыңа бар аман. Қаздар қанаттарын жайып, жайылым арқылы үйлеріне ұшады, ал қасқыр үңгіршек жүгіріп шығып, оларды ұстаяға тырысады. Ұсталған қаздар қасқырдың үңгіріне қарай жүреді. Бірнеше рет жүгірістен</p>	<p>орындықтарынан тұрып: « Жүгірдік, жүгірдік...,» деп дауыстайды. Балалар өз орындықтарына жүгіріп келіп: « Ол шарды басқа балаларға береді де ойын қайталанады. Бұл ойынды даладағы сазды алаңда өткізуге болады, онда балалар көк шөптің үстінде отырады</p>	<p>бірге оларды бақылап тұрады. Секіре алмай, аяғын сулап алғандары оны қүнге кептіруге кетеді-орындыққа отырады. Кейін олар ойынға қайтып араласады, тәрбиеші оларды қалай болса да мақтап, жағаның екінші жағына өтуге көмектеседі.</p>
--	--	---	---	---

кейін қасқырдың
ұстаған қаздарғын
санайды. Ойын 3-4 рет
қайталанады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

Қазақ тілі Міндеті: Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары салтдәстүрлер туралы айтуда баулу Мақсаты -такпақ, мақал-мәтел жаттау. Қазақ тіліндегі	Қазақ тілі Міндеті: қазақ тіліне тән ә, ө, к, ү, ұ, і, ғ, ң, һ дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуда дағдыландыру	Сөйлеуді дамыту Міндеті: әңгімелесушіні мұқият тыңдал, сұрақтарды дұрыс қоюға және қойылған сұрақтарға қысқаша немесе толық жауап	Көркем әдебиет Міндеті: рөлдерде кейіпкердің көңіл күйі мен мінезін, бейненің қимылын, интонациясы мен	Шығармашылық бейнелеу әрекеті Міндеті: - ертегі желісі бойынша сурет салуға үйрету - Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мұсіндік (негізгі бөліктерді тұтас
---	--	--	---	--

	<p>сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана білуге үйрету</p> <p>Тақпак жаттау. Педагог отбасы</p>	<p>Мақсаты Қазақ тіліндегі сөздер мен сөйлемдерді түсініп және күнделікті өмірде қолдана</p>	<p>беруге баулу</p> <p>Мақсаты әңгіменің мазмұнын, мақал-мәтелдің мағынасын, алғашкы</p>	<p>мимикасын беру</p> <p>Мақсаты Жағымды мінез-құлық қалыптастыру</p> <p>Дидактикалық ойын:</p> <p>«Жануардың дауысы</p>	<p>Кесектен жасау</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын,
--	--	---	---	---	--

<p>мүшелерін қайталап, тақпақты бірге қымылмен жасап, жаттауды ұсынады.</p> <p>Бір үйде біз нешеуміз?</p> <p>Кел, санайық екеуміз,</p> <p>Басбармақ – әкем,</p> <p>Балаң үйрек – анам,</p> <p>Ортан терек – ағам,</p> <p>Шылдыр шүмек – мен,</p> <p>Кішкентай бөбек – сен.</p> <p>Бір үйде біз нешеуміз?</p> <p>Бір үйде біз</p>	<p>білуге үйрету.</p> <p>Балаларға «Ғажайып алаң» ойынын ойнауға шақыру</p> <p>Балалар барабанды айналдыра отырып, үпай жинайды, сұрактарға жауап береді, тапсырмаларды орындаиды.</p> <p>Бірінші тапсырма:</p> <p>Санамақты еске түсіру,</p>	<p>көмектің қажеттілігін түсіндіру</p> <p>Мақал-мәтелдерді қайталау.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Анаға бала алтыннан да қымбат. 2.Жаны саудың – тәні сау. 3.Ата – балаға сыншы. 4.Ата – бәйтерек, Бала – жапырақ 	<p>сал».</p> <p>Қасқырдың дауысын сал – у-у-у.</p> <p>Ешкінің дауысын сал – бе-е-е.</p> <p>Қойдың дауысын сал – мә-ә-ә.</p> <p>Педагог ертегіні қуыршақ театры арқылы сахналады ұсынады.</p> <p>Сиқырлы қоржыннан алған ертегі кейіпкерлерінің</p>	<p>әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру</p> <p>- Сюжеттік композициялар жасау, оларды сәнді бөлшектермен толықтыру, жеке және топпен бірлесіп жасау, онда міндеттерді келісіп атқару</p> <p>Мақсаты:- ертегі желісі бойынша сурет салуға, мүсіндеуге, жапсыруға, құрастыруға үйрету</p> <p>Топтық жұмыс</p>
--	--	--	--	---

	<p>бесеуміз.</p> <p>Мақал-мәтілдерді жаттап ал. Отан отбасынан басталады.</p> <p>Баланың бас ұстазы – ата-ана.</p>	<p>отбасы мүшелерін атау. Атам, әжем, Әкем, шешем.</p> <p>Әпкем, сіңілім, Ағам, інім және мен.</p> <p>Бір үйде біз нешеуміз?</p> <p>Кел, санайық екеуміз</p>	<p>суреті бойынша рөлдерге бөлінеді.</p> <p>Қалған балалар көрермен болады.</p> <p>Сахналау аяқталғанда көрермендерге бастарын иеді.</p> <p>Көрермендер қол шапалақтайды</p>	
--	---	--	--	--

Үзіліс: . Секіруге ариалған қозғалмалы ойын: «Сызықтан секіру»

Тіл дамытуға арналған жаттығулардың мақсаты:

Балалардың дыбысты дұрыс айтуын түзету, тілін дамыту

1.Т: Қүй сандықты ашайық

Б до- до- до

Т: тілдерін біз бастайық

Б: ре - ре - ре

Т: бас

дыбысты

бастайық Б:

ми - ми - ми

Г Жайлап әнге салайық

Б: до - до - до

2. Шалқып шығар сонда күй

Б: фа - фа - фа

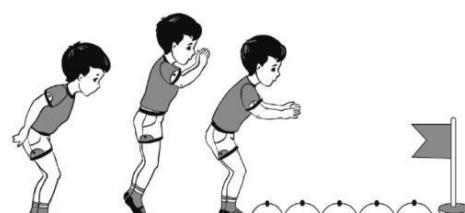
Т: Бәрі до - дан басталар

Б: до- до -до

Т: До -ны қоштар басқалар

Б: До, ре, ми, фа, соль,ля , си,

до

Секіруге арналған ойын: «Сызықтан секіру»

Ойынның мақсаты: Қос аяқтап секіру тәсілдерін үйрету.

Мазмұны: Ойын алаңының бір шетінен тұзу сызық сыйылады. Сыныптағы оқушылар санау арқылы төрт командаға бөлініп, олардың біріншілері сол сызықтың үстінде тұрады. Осы сызықтан 4-5 қашықтықта бір-бірінен ара қашықтығы 40-50 см болатындей өзара параллель 8-10 сызық жүргізіледі. Мұғалімнің белгісі бойынша әр команданың бірінші тұрған ойыншысы бірінші

сызыққа дейін жүгіріп келіп, аяқтарын біріктіріп ұстап, паралелль сызықтардан қос аяқтап секіріп өтеді де, қайтып келіп, тізбектің артына барып тұрады.

Мұғалім секіріп өткен балалардың секіру әдістерін бағалап, басқа ойыншыларды көмекке шақырады. Бұдан соң келесі қатардағы төрт ойынши секіріп өтеді.

Ойын осылай барлық ойыншылар секіріп өткенше жалғасабереді.

Ойынның соңында әр қатардағы қос аяқтап жақсы секіретін балалардың аты аталады. Ойынды бірнеше рет қайталап

ойнатуға болады.

Ойынның ережесі

1. Ойыншылардың тез секіргені емес, дұрыс секіргені бағаланады.
2. Секіру кезінде балалар арасындағы ара қашықтықтар сақталуы керек.
3. Окулықта көрсетілген секіру техникасы орындалуға тиіс. Әдістемелік нұсқаулар. Ойынды 1-2 рет өткізгеннен кейін, сыныптағы қос аяқтап секіру техникасын жақсы меңгерген екі-үш баланың секіргенін басқа ойыншыларға көрсетіп, басқа ойыншылардан солар сияқты секіруді талап ету керек. Ойынның педагогикалық маңызы. Секіру жаттығулары бала аяқтарының бұлшық еттерінің, қарын, арқа, бұлшық еттерінің жетілуіне ықпалын тигізді. Қимыл-қозғалыс әдістерін көбейтіп, қимыл сапаларының үйлесімі артады. Бала өз күшіне сенуге үйренеді.

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр) қос аяқпен секіру</p> <p>Мақсаты: екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта жүру</p> <p>екі тізенің арасына қапшықты қысып алып, түзу бағытта (арақашықтығы 6 метр)</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: -Музыкалық шығармалардың жанрларын ажыратуға (ән, күй, марш, би) үйрету</p> <p>Мақсаты: Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипаты туралы пікірін айтуды</p> <p>Музыка</p> <p>тындау: «Тұған ел» (Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев) «Астана» (А. Досмағанбет)</p> <p>Музыкалық-ырғақтық қимылдар:</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: он және сол аяқты алмастырып, заттардың арасымен секіруду</p> <p>Мақсаты</p> <p>арақашықтығы 70 см заттардың арасымен он және сол аяқпен кезекпен секіруду</p> <p>Арақашықтығы 70 см заттардың арасымен он және сол аяқпен кезекпен секіруді жетілдіру.</p> <p>Қымыл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма». (4</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: бір аяқпен және қос аяқпен құрсаудан құрсауға секіруду</p> <p>Мақсаты) Бір құрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін жетілдіруду</p> <p>«Классиктер»: бір құрсаудан екінші құрсауға бір және екі аяқпен секірулерін</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: - домбыра мен қобыз үнінің тембрлік ерекшеліктерімен, «күй» жанрымен, таныстыруды.</p> <p>Мақсаты</p> <p>Музыкалық шығармаға өзінің қатынасын білдіру, оның мазмұны мен сипаты туралы пікірін айтуды</p> <p>Музыка</p> <p>тындау: «Тұған ел» (Л. Хамиди) Ән айту: «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев)</p>
--	--	---	--	---

	қос аяқпен секіру	<p>«Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>	<p>рет) Ұстаушы бала тандалады. Қалған балалар биіктігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп орындарына шыға алмаған балаларды ұстайды. Ұсталған балалар бір шетте отырады</p>	<p>жетілдіру. Нұсқау: аяқтарының ұшымен жұлқи серпілу; жерді табанымен толық баспайды. (3 рет)</p>	<p>«Астана» (А. Досмағанбет) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (ұнтаспада) «Көңілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова) Билер: «Қара бала» биі («Билеп үйренейік» жинағынан) «Асатаяқ биі» (қыздар) («Билеп үйренейік» жинағынан) Ойындар, хороводтар: «Ноталарды орналастыр» («Дидактикалық ойындар» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)</p>
--	-------------------	--	--	--	--

Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.				
--------------------------	---	---	---	---	---

Серуен	<p><i>Kүзгі желді бақылау</i> Мақсаты: балаларды табигат құбылыстары, желдің соғын, желдің бағытын, жылдамдығын бақылауга ажыратта білуге үйрету.</p> <p><i>Tәрбиеші балалармен қай жақтан жел соғып тұрганың бақылайды.</i> Күндіз аспанда қалықтап бара жасатқан бұлттарды бақылау.</p> <p>Жапырақтардың желден сыйдырлаганың тыңдау. Қазадан жасаған таспа(лента), неге сыйдырлайды? (соққан желден қозгалып</p>	<p><i>Гүлзарларды бақылау</i> Мақсаты: Гүлдер туралы білімдерін бекіту, гүлдерді ажыратта білуге. Олардың өсеміні, қурайтыны туралы түсінік қалыптастыру.</p> <p>Бақылау</p> <p>Күн жылы болып, күн сәулесі көп жылуын шашып және су құйылып тұрганда гүлзарларда өсімдіктер жақсы өсіп, гүлдейді. Күзде күн сүйіп, күн қысқарып, жер дымқыл тартып, бірақ жылу аз болып гүлдер солып, олардың орнына үрьеңтар пайда болады, ол</p>	<p><i>Kүзгі жәндіктерди бақылау</i> Мақсаты: күздегі жәндіктедің жүрістүрьыстарын жүйелі түрде бақылауды қалыптастыру.</p> <p>Бақылау: шөп устінде секіріп жүргіртке қайда кетті?</p> <p>Қанқызы неге көрінбейді Неге қоңыздар мен көбелектер көрінбейді? (олар тығызып қалды).</p> <p>Кімнен немесе неден тығызып қалды? (оларга сүйіп болды)</p> <p>Олар қайда тығылды? (агаштардың</p>	<p><i>Маусымдық өзгерістерди бақылау</i> Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертен қүн салқын болып, түсте ыстық болады.</p> <p>Адамдар қысқа дайындалады.</p> <p>Құстар жылы жаққа ұшады.</p> <p>Тақпақ: Күзде жауын.</p> <p>Бұлт. Тұман Сары жапырақ</p>	<p><i>Жаңбырды бақылау</i> Мақсаты: Тірі және өлі табигат арасындағы өзгерістерди бақылауды жалғастыру. Жазда жаңбыр қатты жауады бірақ қысқа және жылы болады.</p> <p>Ал күзде жаңбыр жиси жауып, сүйіп бол келеді. Бұл кезде адамдар қолшатырдың астында тығылса, құстар ұяларына, агаштың жапырагының астына жасағынаиды.</p> <p>Жаңбырлы күнді терезеден бақылау.</p>
---------------	--	---	---	--	---

<p>сылдырлайды) . Жерге түскен жапырақтарды, жоғары қарай лақтырып бақылау.</p> <p>Балалармен желді күні бұлттардың қозгалысын бақылауга болады.</p> <p>Желдің қатты согуын анықтау үшін олармен ойын ойнатамыз айналма (вертушка), желбіреуішпен.</p> <p>Көркем сөз:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Бұлт-ау көктен төнесің, Қайдан көшіп келесің, - Мухит үрлесе, желемін! Жел үрлесе желемін! Қимыл – қозгалыс ойын «Ұшақтар». 	<p>ұрықтардан көктемде жаңа өсімдік шыгады.</p> <p>Тақпақ: Гүл өсірем үйде Су құямын күнде Гүл күткенді біледі Бойын сылап сүйеді Күнде гүлін ашады Жұпарын маган шашиады</p> <p>Ә.Тұрманжанов Қимыл – қозгалыс ойын «Мысық пен</p>	<p>діңгектер жырығына, үйлердің тесіктеріне) Онда олар не істейді? (ұйықтайды).</p> <p>Жәндіктер тығылған жерлерді табу және олар қыстың қатты сұығында өліп қалмас үшін не істеуге болады? (агаштың қабығына, түскен жапырақтарды астынан). Жерден құргақ жапырақтарды жинап және оны себу.</p> <p>Көркем сөз: «Көбелек» Көбелек –ау, көбелек! Әдемісің керемет</p> <p>Гүлге келіп қона гой</p>	<p>жауады.</p> <p>Сары құйын үйтқыған</p> <p>Сапырады ауаны</p> <p>Тапталауды табанга</p> <p>Судыр- судыр жапырақ</p> <p>Өрттей сары бояуга</p> <p>Малынғандай атырап. М. Элімбаев</p> <p>Қозгалмалы ойын: «Ұшақтар».</p> <p>Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа тәрбиелеу.</p> <p>Алаңдагы еңбек: құстарга</p>	<p>Жаңбырдың терезені тарсылдатқаның тыңдал,</p> <p>тамашылардың терезе келіп түсіп аққаның тамашалау. Жолдарда кандай шалышқұсулар пайда болғаның көру.</p> <p>Бүгін ауа-райы қандай? (Жаңбырлы, күн бұлтыңғыр),</p> <p>Жаңбыр жсі жауып, күн сүйіп, сіркіреп, жерде шалышқұсулар пайда болды.</p> <p>Жаңбырлы күнде жерді бақылау: ол қап қара, жабысқақ, сулы.</p> <p>Адамдардың киімдеріне көңіл бөлейік: (жауын откізбейтін плащ, резенке етік, қолдарына қол шатыр ұстаган). Адамдар неге осылай киінген?</p> <p>Тақпақ</p> <p>Жаңбыр, жаңбыр, жауа бер!</p>
---	---	---	--	--

	<p>Мақсаты : әр –түрлі бағытта жүгіріп жүргө айту, бір – бірін қағып соқпай жүргө айту.</p> <p>Белгі бойынша жүріп тоқтауга жатықтыру.</p> <p>Алаңдагы еңбек . Екі топқан болініп ұшқан жапырақтарды шелек жинау.</p>	<p>торғайлар».</p> <p>Мақсаты: жүргүге, жүгіруге, шапшаңдыққа айту, Еңбек алаңында жұмыс істей : Гүл ұрықтарын сіріңке қорапшасына жинау.</p>	<p>Өзің де гүл бола гой. Қозгалмалы ойын: «Инеліктің әні»</p> <p>Мақсаты: сөздерді байланыстыра сөйлеуге, ыргакты, қимыл-қозгалыс үйлесімділігін жетілдіру.</p> <p>Еңбек алаңында жұмыс істе</p>	<p>жемсалғыш жасау.</p>	<p>Сенен бақша, бауөнер Жадырасын туган жер Күміс моншақтама бер</p> <p>Қозгалмалы ойын: «Соқыр теке қоңырауымен»</p> <p>Мақсаты: балалардың көңіл күйін көтеру.</p> <p>Алаңдагы еңбек: күстарга жемсалғыш жасау.</p>
Балаларды үйге қайтару	<p>Ата –аналарга кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.</p>	<p>Ата –аналарга кеңес</p> <p>Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне</p>	<p>Ата –аналарга кеңес - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз:</p> <p>жұыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не</p>	<p>Ата –аналарга кеңес Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз жақындарыңыз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке</p>	<p>Ата –аналарга кеңес - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жи оған өз мейріміңізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ</p>

		сеніңіз.	болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	келген күннен болыңыз. бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.
--	--	----------	--------------------------------------	--

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы Жаңатұрмыс ауылдының ЖОББМ

Мектепалды даярлық О «А» сыныбы

Балалардың жасы 5 жас

Жоспардың құрылу кезеңі VI-апта 21 – 25 30 қараша 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Мұғалімнің балалармен қарым-қатынасы: отбасы туралы жеке әңгімелесу, қарым-қатынас және көтеріңкі көңіл-күй орнатуға ойындар үйымдастыру. Жағымды жағдай орнату				
	Балаларды қабылдау Қалай демалғандарын сұрау. Тазалықтарын тексеру. Еңбек тапсырмасы: Ойыншықтарды жуу, сөреге жинау	Ойын: «Ғажайып қоржын» атты ойын ойнаймыз. Ойынның шарты бойынша көздерінді жұмып қоржыннан кез - келген ойыншықты аласындар. Алған ойыншықтарыңың атын, неден жасалғанын, түсін, қатты, жұмсақ екенін айтып, жақсы мейірімді тілек білдіресіндер. Еңбек тапсырмасы: Гүлдерге су қую, түбін қопсыту	Ойыншықтар күтімі жайлы әңгімелесу, жұмбақтар шешу Еңбек тапсырмасы: балықтардың сүйн тазалау, жем беру. «Қандай ойыншық жоқ?» Мақсаты: Есте сақтау қабілетін дамыту	«Ойыншықтар бізге ренжімеу үшін не істеуіміз керек?» Ойын. Шарты: Балалар оларды лақтырмаймыз сындырмаймыз, жуамыз. Біздің топта ойыншықтардың ез орны бар. Біз ойнап болғаннан кейін, оларды жинап орнына апарамыз. Олар бізге ренжімейді. Еңбек тапсырмасы: Қыршақтардың киімдерін жуу	Фотасуреттер қарастыру «Менің ойыншықтарым» Фотосуретте бейнеленген ойыншықтарды атап беру Еңбек тапсырмасы: Топты жинастыру, сөрелердің шандарын сұрту

Ата-аналармен әңгімелесу, кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кенес беру	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдан жақсы көретініңді сездіріңіз.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата –аналармен әңгіме: «Дұрыс тاماқтануға баулу»
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	«Ойыншықты тап» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.	"Ойыншықтар дүкенінде" Мақсаты: Дүкенде озін дұрыс үстай білуге тәрбиелеу.	«Аурухана» Мақсаты: Өздіктерінен рөл дерді бөле білуге үйрету. Қызығушылықтарын арттыру. Бір-біріне деген қамқорлыққа тәрбиелеу.	Паравоз» Мақсаты: Балалардың бірінің артына бірі тіркеліп тұрып паравоз сияқты жүргүре, өлең жолдарын қайталап айтуда үйрету.	Допты қуып жет Ойын мақсаты: балаларды шыдамды, сабырлы қалыпта берілген белгіні тыңдауға, тез жүгіругі, түсетеңін қолемін ажыратада білуге баулу.
Таңертеңгі жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 6				

Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	<p>«Куыршақ қонақта дайындалуда» Ойынның мақсаты: ұзынқысқа, жуан-жінішке, ұзындығы бірдей деген өлшемдерді салыстыруға жаттықтыру.</p>	<p>«Ойыншықтар» деген сөзге сейлем құрастыру. Ойыншықтар сөзіне дыбыстық талдау жасау.</p>	<p>«Ойыншықтар айтысы»әңгімесін оқу. Сұрақ-жауап</p>	<p>«Не жоқ?» ойынын ойнайық. Ойын ұйымдастыру, балалардың есте сақтау қабілеттерін дамыту.</p>	<p>«Дидактикалық тапсырма» «<i>Кім жылдам</i>» сурет құрастыру./машина, доп, қуыршақты күндіру/</p>
Білім беру үйымының кестесі бойынша ұйымдастырылған іс-әрекет					
<p>Сөйлеуді дамыту Міндеті: табиғат құбылыстарын сипаттауда заттар мен нысандардың ерекшеліктерін білдіретін сөздерді дұрыс тандау</p> <p>Мақсаты Дыбыстарды дұрыс айтыв, қандай дыбыс екенін анықтай білу қабілеттерін дамыту.</p> <p>«Қысқа</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: «Дауыссыз дыбыстан басталатын сөз жалға» ойыны арқылы логикалық ойлауларын дамыту</p> <p>Мақсаты: Берілген дыбысқа сөз құрап, сөздегі сол дыбыстың орнын анықтай</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті: - Берілген дыбысқа сөз ойлап айта білуге жаттықтыру.</p> <p>Мақсаты Дыбыстар туралы сұрақтарға жауап алу арқылы жылдам ойлауға және ойларын дұрыс</p>	<p>Саят ашу негіздері Міндеті.. - Сөздерді буынға бөлуді жалғастыру, берілген буынға сөз құрауды үйрету</p> <p>Мақсаты сөзді буынға бөле алу дағдыларын бекіту</p> <p>«Буынды айтыв сөз</p>	<p>Көркем әдебиет Міндеті: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты өлеңді дауыс ырғағымен, логикалық екпінмен жаттауға дағдыландыру</p> <p>- Бүгін ақын Абдрахман Асылбековтың «Қыс» өлецімен танысамыз</p> <p>Қыс Қандай қызық қыс деген, Бәрін шебер істеген.</p> <p>Бақша-бауды, тауды да</p>	

<p>дайындық» әңгімесімен таныс Мақал- мәтел:</p> <p>1. Еңбек етсең ерінбей, Тояды қарның тіленбей.</p> <p>2. Еңбек түбі – береке, Көптін түбі – мереке.</p> <p>3. Бейнетсіз рақат жоқ</p>	<p>алу дағдыларын жетілдіру.</p> <p>«Сөзді буынға бөл»</p> <p>дидактикалық ойыны</p> <p>Педагог қандай да бір сөзді айтады, балалар қолдарын шапалақтап, сөзді буынға бөледі.</p> <p>Осы сөзде неше буын бар екенін айтады.</p> <p>Кітап, қалам, дәптер, қарындаш, өшіргіш, бес, мектеп.</p>	<p>жеткізе алуға жаттықтыру</p> <p>Дидактикалық ойын: «Кім білгіш?»</p> <p>Мысалы: б, л, р, ө, т, и, м, с, о, ғ, н, е, щ, у, ш, д, ж, з, с, ч, і, ӡ, в, ы, ф, й, ң, ү, к, а, н.</p> <p>Педагог дыбыстарды айтады, балалар дөңгелектерді көтеру арқылы дауысты немесе дауыссыз дыбыс екенін ажыратады.</p> <p>Дауысты дыбыстарға қызыл текшени; - дауыссыз дыбыстарға көк текшени көтеру арқылы ажыратады</p>	<p>құра» дидактикалық ойыны Ойын шарты: педагог айтқан буынға балалар сөз құрап айтады. Мысалы: На..., та..., қа..., жа..., ал..., мон..., ке..., те..., шал..., қар..., қа..., пи..., бә... т.б.</p>	<p>Бояған ақ түспенен, Қыс дегенің ақ қана, Үлбіреген мақта ма? Тыным таппай күнүзак, Тұрғызады аққала</p>
--	--	--	---	--

Үзіліс : Кеңістіктік бағдарлау дағдысын қалыптастыру ойындары

**Артикуляциялық
тіл жаттығулары**

Кеңістіктік бағдарлау дағдысын

Кеңістіктік бағдарлау

**Тілге
арналған:**

Суретті тіл

ұстарту

Ша – ша

– ша

Айшаның

шанасы тама

(ша)

Са – са

– са

Қасқыр

соқты Мұ

(са)

Ол – ол

– ол

Ағашта

лимон м(ол)

Ра – ра

– ра

Дүкеннен нан

алды Са (ра)

**қалыптастыру ойын: «Мен қайда
отырамын...»**

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру

Қажетті заттар: жұп суреттер, не балалардың жеке заттары

Ойын барысы: аталмыш ойынды үйімдастырылған оқу қызметінің алдында балаларды отырғызу үшін де пайдалануға болады. Барлық бала ортаға шығады. Үстел үстінде суреттер топтамасы жатады. Педагог әр балаға қай жерге отыру керектігі жөнінде нұсқау береді. Бала болса қолындағы суретпен салыстыра отырып, нұсқаудың дұрыстығын тексереді. Мысалы, Айғұл, есік алдындағы, терезенің сол жағындағы үстелге келіп, оң жағына отыр. Марат, педагог үстелі мен шкаф ортасында тұрған үстелге келіп, сол жағына отыр, т.с.с.

**дағдысын қалыптастыру ойын:
«Кеме»**

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру

Қажетті заттар: орындықтар, жануарлар суреттері, ойыншық жануарлар.

Ойын барысы: бөлменің бір жағына 3-4 қатарға үш-үштен бір-бірінен бірдей қашықтықта орындықтар орналастырылады. Орындықтар теңіздегі «аралдар». Ал әр бала кезекпен кезек «кеме» болады. Эр «аралда» түрлі суреттер жасырылған (ойыншық жануар не түрлі жануарлардың суреттері). Кеме болған бала қай жануарға

Із – із –

із

Тамаққа қосты
сәб(из)

Жу – жу –

жу
Бідисты тазалап ауызды кең ашып тілді таңдайға

баратынын айтады. Педагог болса ол жануардың қай аралда жасырынып тұрғаны жөнінде бағдар береді. Бала болса педагог бағдарлаған «аралды» тауып, педагогтың

(жу)	жапсыру – айыру немесе таңдай қағу. Аталған
«Ат шауып»	дан тек әрдыйбысқа керекті
келеді»	о алынады
«Ат шауып	
келеді» –	уызды кең ашып, тілді таңдайға капсыра ұстап тұрып төменгі жақты
«Грибок»	ашып
«Санырауқұлақ	
«Санырауқұлақ	
ауызды кең ашы	
ұстаяу.	

жауабының дұрыстығына көз жеткізуі керек.

1 нұсқа: педагог тапсырманы ретімен береді. Берілген нұсқау барысында баланың тұрган нүктесі ескеріледі. Мысалы: алдағы екі аралдан жүріп өт, енді солға бұрылып, тағы бір аралдан өт, онға бұрылып тағы бір аралдан өт те, атаған жануарынды ізде.

2 нұсқа: педагог қажет «аралдың» орынын өзге аралдармен бағыттай отырып айтады. Мысалы, бұл «арал» көк түсті, ол сол жақта орналасқан, оның алдында ақ түсті «арал» бар.

3 нұсқа: педагог балаға «аралдың» орналасқан жерінің сыйбасын бере отырып, сыйба бойынша балаға қажетті «аралды» көрсетеді. Бала өзіне қажетті «аралды» сыйбага қарай отырып дұрыс табуды қажет. Мысылы, сыйбада (3x3) қажетті «арал» он

жақта, жоғарыда
орналасқан., т.с.с.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	<p>Қоршаған орта Міндеті: Айналадағы заттар, ойыншықтар адамның еңбегімен жасалғанын түсіну және оларға үқыпты қарауға баулу</p> <p>Мақсаты Заттардың адам өміріндегі маңызын түсіндіру арқылы оларды топтастыра білу дағдыларын арттыру</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: заттардың салмағы «женіл», «ауыр» туралы үғым қалыптастыру</p> <p>Мақсаты заттардың салмағы «женіл», «ауыр» туралы үғым қалыптастыру</p> <p>-Бүгін біз заттарды</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - «женіл – ауыр» сөздерін пайдалану арқылы салыстыруға үйрету; заттарды қолға алғып, салмағы бойынша салыстыруға және өлшемі бойынша салмағын анықтауға үйрету</p> <p>Мақсаты: «женіл – ауыр» сөздерін пайдалану арқылы салыстыруға үйрету</p>	<p>Математика негіздері Міндеті: - «женіл – ауыр» сөздерін пайдалана отырып, салыстыруды үйрету</p> <p>Мақсаты салмағына қарай тең және тең емес заттар туралы білігін қалыптастыру</p> <p>Эксперименттік іс-әрекет Табақшаның тепе-тендігі балаларға массаның «Не үшін керек?» ойыны</p>	<p>Қоршаған орта Міндеті: Балаларды адамгершілік құндылықтарға, өз іс-әрекеттері мен басқа адамдардың іс-әрекеттерін бағалай білуге баулу</p> <p>Мақсаты -мамандық иелеріне құрметпен қарауға, енбектерін бағалауға тәрбиелеу</p> <p>«Не үшін керек?» ойыны</p>
--	---	---	---	---	---

	<p>Балалар, айналға қарандаршы, бізді нелер қоршап тұр? (Әртүрлі заттар).</p> <p>Бізді қоршаған заттар бір ғана материалдан жасалған жоқ.</p> <p>Қолданылуына байланысты оларды әртүрлі материалдан жасайды, олар жұмсақ, қатты, ауыр, женіл, кедір-бұдыр немесе теп-тегіс болуы мүмкін. Әр заттың езіндік мақсаты бар және ол бір</p>	<p>салмағы (массасы) бойынша салыстырамыз. Ол үшін қандай сөздерді қолданамыз? (Ауыр және женіл).</p> <p>Ойын тапсырмасы: «Ауыр және женіл заттарды табу». Бөлмeden ауыр және женіл заттарды табуды сұрайды, сол арқылы балалардың салмақ туралы үғымдарын анықтайды. Балалар ауыр және женіл</p>	<p>Эксперименттік іс-әрекет Педагог кейбір материалдарды өлшеуге ұсынады. / Балалардың үстелдерінде заттары бар: металл және женіл үлпа, мақта, қауырсындар /Педагог алақанға салуды сұрайды. Сол және оң жақ қолымда не бар? (Сол жақ алақанда мақта, оң жақта металл гайкасы). Не женіл? Не ауыр? (мақта женіл, ал металл ауыр). Ал енді терең дем алып,</p>	<p>тендігін көрсетеді. Балалар қолдарындағы жолдорбалардың массасын салыстырады, таразыда үлкен массасы бар табақша төмен түсіп жатқанын бақылайды. Педагог екінші жолдорбаны ұқсас заттармен толтырады. Жолдорбалардың массасының тендігі таразы табақшасымен тексеріледі. Әрі қарай, өлшемі бойынша үлкен, бірақ женіл зат, кішкентай, бірақ ауыр заттармен сәйкестендіруді ұсынады: өлшемі бойынша үлкен шарды, металл шарикпен немесе доппен сәйкестендіреді.</p>	<p>Педагог карточкаларды көрсетеді, ал балалар бұл заттардың кір жуушы апайға не үшін қажет екенін түсіндіреді. Олар: кіржуғыш мәшине, үтік, үтіктеу тақтасы, киім кептіргіш, балалар сабыны, кіржуғыш ұнтағы</p>
--	--	--	--	---	---

	нәрсеге қажет. Мысалы, үстел жазу				
--	---	--	--	--	--

<p>үшін немесе оған тамақтану үшін қажет. Адамдар орындықтарда отырады, электр немесе газ плитасында тамақ пісіреді. Адам жұмыс істейтін заттар бар, сонымен қатар адамның күнделікті өмірдегі жұмысын женілдететін заттар бар. Қалай ойлайсындар, бұл заттарды кімдер жасайды?</p> <p>- Оларды ересек адамдар</p>	<p>заттарды табады: үстел, шкаф, орындықтар</p>	<p>алдымен мақтаны ұрлеңіз. Не болды? (Мақта ұшып кетті). Енді металл заттарды ұрлеңіз. Олармен құрессу оңай ма? (Гайкілер қозғалмайды). Неліктен? (Гайка ауыр, ол – металл. Металл мақтаға қарағанда ауыр, ал мақта металдан женіл дегенді білдіреді).</p>	<p>Балалар бақылап, қорытынды жасайды. -Заттың салмағы өлшеміне байланысты ма? Салмақ өлшемге байланысты емес -Қалай тексеруге болады? Қорытындылайды, массаның өлшемге байланысты емес екендігі туралы қорытынды жасайды.</p>	
--	---	---	--	--

жасайды. – Ал бұл
заттарды жасау
үшін
материалдарды
қайдан алады?
– Эрине,
табиғаттан алады.
– Күнделікті көріп
жүрген үй
жиһаздары неден
жасалады? –
Ағаштан, темірден
жасалады.

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Өзіңе жұп тап», «Ұшатын құстар »

Ойын: «Ұшатын құстар»

Мақсаты: Балаларды табиғат құбылыстарын салыстыра білуге үйрету, және қырағылыққа тәрбиелеу, құстар сияқты ұша білу қабілеттерін бақылау, тәрбиешінің берген белгісін тиянақты тыңдай білуге үйрету.

Ойынның шарты: Алаңның бір жағында құстар ұшып жүреді. Тәрбиеші құстар ұшты дегенде, қанаттарын желпіп алаңда құстар ұшады. Тәрбиеші дауыл сокты дегенде құстар ұшып барып қабырғадағы сатыларға шығып алады, ал тәрбиеші дауыл басылды дегенде сатыдан түседі де ұшуларын жалғастырады. Ойын 3-4 рет қайталанады.

Ойын: «Өзіңе жұп тап»

Мақсаты: балаларды ойынның шартын бүзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру мен жүру дағдыларын дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші ойнаушыларға негізгі түстен бір -бір жалаудан таратады. Даңғыраның белгісімен, шапалақпен – жалауын көтеріп алаңда жүгіреді. Келесі белгімен – даңғыраны бірнеше ұрғылаумен, шапалақпен, «Өзіңе жұп тап»- деген сөзben, түстері бірдей жалаулары бар балалар жұп құрады. Эр жұп өз беттерімен фигура жасайды. Жұпсыз қалғандарға ойнаушылар мынадай сөздер айтады: «Арман, Арман, аузынды ашпай, тезірек жұбынды таба ғой». Содан кейін белгі бойынша баолығы алға жүгіріп келеді: 5-6 рет ойын қайталанады.

Ұсыныс: ойында тақ сан ойнаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады. Тәрбиешіде әртүрлі түсті жалаулар болуы керек: ойын қайталанғанда балалардың жалаулары ауысады. Ойыншиқтар белгі бойынша өздеріне жұп таңдайды.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	Қазақ тілі	Қазақ тілі	Сөйлеуді дамыту	Көркем әдебиет	Шығармашылық бейнелеу
	<p>Міндеті: ауызекі сөйлеуде мақалмәтелдерді, көркем сөздерді қолдануына қолдау көрсету Мақсаты отбасы мүшелерін ажыратып, сөз тіркестерін дұрыс қолданып, байланыстырып сөйлейді.</p> <p>«Ғажайып алаң» ойыны Отбасымен түскен суреттер, фотоальбоммен жұмыс.</p> <p>Балалар өздеріне таныс сөздерді атайды және сөздерден сөйлем құрайды.</p> <p>- Мынау – менің отбасым. Мынау –</p>	<p>Міндеті: Өз ойын жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру Мақсаты таныс сөздерді күнделікті өмірде қолданады, мақал-мәтел айтады .</p> <p>«Ғажайып алаң» ойыны Екінші тапсырма: Отбасы туралы қандай мақал білесіңдер?</p> <p>Балалар мақалдарды естеріне түсіреді.</p> <p>1. Отан отбасынан басталады.</p>	<p>Міндеті: сын есімдер үстеулерді қолдану Мақсаты, бірінің ойын бірі келген жерінен жалғастырып айтуды біледі</p> <p>Дидактикалық ойын: «Қандай дыбыс еkenіn анықта».</p> <p>Ойын шарты: Педагог дыбысты айтады. Ал балалар дыбыстың дауысты, дауыссыз еkenіn анықтап берулері қажет. Бірінші болып қол көтерген бала жауап беру құқығына ие</p>	<p>Міндеті: Өленді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту Мақсаты Табиғаттың әдемілігін сезіне білу 1. Суретте жылдың қай мезгілі бейнеленген?</p> <p>Ойын шарты: Кыста табиғатта қандай өзгерістер болады?</p> <p>Сурет бойынша қыс туралы әнгіме құра.</p> <p>Балалардың көңіл күйі қандай?</p>	<p>Әрекеті</p> <p>Міндеті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен таныстыру - Мұсіндеудің әртүрлі әдістерін қолдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мұсіндік (негізгі бөліктерді тұтас кесектен жасау). - Сюжеттік жапсыруда заттардың өлшеміне қарай арақатынасын, әртүрлі заттардың бөліктерінің пішінін, олардың құрылымын, пропорцияларын беру, әлеуметтік оқиғаларды, балалар өміріндегі оқиғаларды бейнелеу - Пішіндердің түрлі

<p>ата. Атамның аты – ... . Атам теледидар көреді.</p> <p>– Мынау – менің әжем. Әжемнің аты – ... . Әжем өн айтады.</p> <p>– Мынау – менің әкем. Әкемнің аты – ... . Әкем ойыншық берді. – Мынау – менің анам. Анамның аты – ... . Анам тамақ пісіреді. Біз тату тұрамыз</p>	<p>2. Баланың бас ұстазы – атаана.</p> <p>3. Інісі бардың – тынысы бар, Ағасы бардың – жағасы бар.</p> <p>4. Аға әдепті болса, іні әдепті, Апа әдепті болса, сіңлі әдепті.</p>	<p>болып, жауап берген бала келесі балаға басқа дыбысты айтады</p>	<p>Қыс мезгілінде қандай ойындарды ойнайсың?</p> <p>2. Кім қайда ойнайды? Сызып қос.</p> <p>3. Жұмбақты шеш.</p> <p>Ақ көрпесін түйіктап, Қыстай жатар үйіктап. (Қар)</p> <p>Интерактивті тақтамен жұмыс:</p> <p>«Қайсысы артық?»</p> <p>оыйны. Ойын шарты: Тақтага әр мезгілдің киімдері ілінеді.</p> <p>Осылардың ішінен артық киімді табады</p>	<p>қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес</p> <p>композицияларға біріктіруді қалыптастыру</p> <p>Мақсаты:- балаларды елестете отырып сурет салу тәсілдерімен мүсіндеудің әртүрлі әдістерін, жapsыруда заттардың өлшемін, Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білу</p> <p>Топтық жұмыс</p>
<p>Үзіліс: . Кеңістікті бағдарлауға арналған ойындар «Қалай жүріп, нені тапқың келеді?» (қайталау</p>				

жаттығулар узын кең ашып «Ыстық» деп
 «Терезе» кішкені жын сұраңыз, ал сосын еріндерін
 «сүйк» деп
 айтқызының. широко открыв рот сказать:
 «Окошко» - іккяаарко», а затем,
 ребенка максимал

губь

«хоо

ер біріктірілген және алға

2. «Пілдің тұмсығ
 «Хобот слона»
 тты созылады вытянув
 'бы трубочкой, образовать
 "набирать воду слоника",

тапқың келеді?» (қайталау)

Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға
 дағдыландыру

Жасы: 5-6 жас аралығы

Қажетті заттар: ойыншықтар
 немесе суреттері.

Ойын барысы: педагог

ойыншықтарды топтың әр жеріне
 қояды: баланың оң жағына-машина,
 сол жағына-доп, алдынақуышак,
 артына-зымыран қойып былай
 дейді: «алдыңда қуышак, оң
 жағында машина, сол жағында доп,
 артында зымыран, қалай жүріп, нені
 тапқың келеді?»

4 - үйымдастырылған іс-әрекет

<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секір</p> <p>Мақсаты: алға айналдыра отырып, ұзын және қысқа секіргіштен секір</p> <p>Кімүл-қозғалыс ойыны: «Еденде тұрып қалма». (4 рет) Ұстаушы бала таңдалады. Қалған балалар биiktігі 30 см заттардың үстінде тұрады. Балалар секіріп түсіп, зал ішінде жүгіріп жүреді. Педагогтің: «Ұста!» деген бұйрығы бойынша орындарына жүгіреді. Ұстаушы бала секіріп</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау</p> <p>Мақсаты: Ересектердің орындауындағы музикалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (унтаспада) «Көнілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала»</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сзықтан секіру</p> <p>Мақсаты оң және сол аяқты алмастыра отырып, арқаннан, сзықтан секіру</p> <p>Ойын жаттығуы:</p> <p>«Допты қағып ал!» Допты жоғары лақтырып, қолды артқа жіберіп шапалақтап, допты саусақтарын ашып, қайтадан қағып алады</p>	<p>Дене шынықтыру</p> <p>Міндеті: Лақтыру, қағып алу, домалату: допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу</p> <p>Мақсаты допты оң және сол қолмен еденге кезекпен ұру</p> <p>«Баскетбол» – допты оң және сол қолдың саусақ ұштарымен еденге кезекпен ұруға үйрету.</p> <p>Нұсқау – бастапқы қалыпты дұрыс қабылдау, допты алақанмен соқпау. Допды</p>	<p>Музыка</p> <p>Міндеті: Қазақ халқының әндері мен би әуендерінің үздік үлгілерін тыңдауға баулу</p> <p>Мақсаты Ересектердің орындауындағы музикалық пьесаларды тыңдау, жоғарғы регистр, аспаптың дыбысталу тембрін ажырату</p> <p>Музыка тыңдау: «Қазақстан жалауы» (Д. Омаров) Ән айту: «Тәуелсіздік таңы» (А. Шырынбекова) «Жомарт елім» (И. Нұсіпбаев)</p> <p>Музыкалық-ырғактық қимылдар: «Жаса, Қазақстан» (унтаспада) «Көнілді балалар» литва халық әуені (өндеген Т. Ломова)</p> <p>Билер: «Қара бала»</p>
---	---	--	---	---

орындарына шыға алмаған балаларды үстайды. Үсталған балалар бір шетте отырады	біi («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау:		еденге біr қолмен соғады, еденнен ыршыған допты саусақтарын ашқан күйде күтiп алады.	біi («Билеп үйренейік» жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау:
---	--	--	--	--

		«Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай)		Тапсырманы орындал болғаннан кейін допты себетке салады	«Илигай» қ.х.ә. (өнд. Б. Дәлденбай
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.			

Серуен	<p><i>Ауаны бақылау</i></p> <p>Мақсаты: Балаларды табиғаттың бір кұрамдас болігі ауамен, және оның қасиеттерімен таныстыру.</p> <p>Біз немен демаламыз?</p> <p>Бірінші. Терең - демді ішке тартып, содан соң оны қайта шыгарайық.</p> <p>Қалай ойлайсындар біз нені шыгардық? (ауаны). Ауа деген не? Кімде – кім оны көрдіме? (біз оны көрмейміз, бірақ ердайым біздің қасымызда) Неге біз оны көрмейміз? (ауа – жеңіл, көзге көрінбейді) Бідің демалатынымызды қалай тексереміз?</p> <p>Алақанымызды бірінші аузымызга апарым, содан соң мұрынга апарып</p>	<p><i>Бақшадағы өсімдіктерді бақылау</i></p> <p>Мақсаты: Бақшада өсетін өсімдіктерді ажырату, олардың адамға пайдасы, адамдардың қысқа дайындығы туралы түсінік беру.</p> <p>Болжам: Сарымсақтың қабығы қалың болса – қыстың аяз болғаны.</p> <p>Тақпақ: Апорт деген тәтті алма</p> <p>Өседі ол бақтарда Апорт деген тәтті алма Өседі ол бақтарда.</p> <p>Жұмбақ: Балалармен достасып, Жазда бақты қоргайды, Күзде кетер қоштасып, Кім біледі .. (торгайды)?</p>	<p><i>Ағаштар мен бұталарға бақылау</i></p> <p>Мақсаты: Алаңдағы бұтақтармен ағаштарға бақылау жасау.</p> <p>Өсімдіктердің үқсастығы мен ерекшелігін ажыратуға үрету.</p> <p>Жапырақтары түсін жатқанына, алуан түске енуне назар аудару.</p> <p>Болжам: күзде жапырақтар ерте түссе, қыстың сұық болады, сонымен катар қыс ерте басталады.</p> <p>Мақал-мәтел: Күздей бер, күздей берсөң үзбей бер.</p> <p>Тақпақ «Қарагай»</p> <p>Көкке бойын созады,</p> <p>Көпке қолын созады.</p> <p>Кең құшагын ашады,</p> <p>Көлеңкесін тосады</p>	<p><i>Aya-райын бақылау</i></p> <p>Мақсаты: Қазан айындағы ауа-райын бақылау. Өзіне тән белгілерін анықтап отыру.</p> <p>Тәрбиеші бақалармен бірге бақылау жасайды, қазан айында алгашиқы сұық түседі. Таңертен үйдің шатыры шөп, жолдың шеттері күннің шуагына жылтырап тұрады.</p> <p>Уақыт өте келе сұық пайда болады.</p> <p>Болжам: қарға қаңқылдан токтаусыз секіріп жүрсе – жаңбыр жауады.</p> <p>Тақпақ: «Мөлдір тамишылар»</p> <p>Бұллар жабагы</p> <p>Көкті жабады</p> <p>Күзгі тамишылар</p> <p>Тамады, тамады.</p> <p>Y.Есдөлетов.</p>	<p><i>Маусымдық өзгерістерді бақылау</i></p> <p>Мақсаты: маусымдық өзгерістер туралы білімдерін бекіту. Жазда күн ыстық, ал күзде таңертен күн салқын болып, түстег ыстық болады.</p> <p>Адамдар қысқа дайындалады.</p> <p>Құстар жылы жаққа ұшады.</p> <p>Тақпақ: Күзде жауын.</p> <p>Бұлт. Тұман Сары жапырақ жауады.</p> <p>Сары құйын үйтқыған Сапырады ауаны Тапталады</p>
--------	---	--	--	--	---

	<p><i>демалыңыз. Сендер не сездіңдер? (алақанымыз жылынды, біздің демалысымыздан) Жұмбак.</i></p>		<p>Жұмбак:</p>	<p><i>табанга Судыр- судыр жасырақ Өрттей сары бояуга Малынгандай атырап. M. Әлімбаев Козгалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: Шапшаңдыққа, достыққа</i></p>
	<p><i>Көзге ілінбейді, Жұтсаң білінбейді. (Aya) Козгалмалы ойын: «Қоңыздар» Мақсаты: Балаларды жсан- жақты жүгіруге , белгі бойынища қозгалысты өзгертуге назар аударуға үрету. Еңбек әрекеті: Сынған бұтақтарды және жасырақтарды жинау.</i></p>	<p><i>Козгалмалы ойын: «Ұшақтар». Мақсаты: жылдамдыққа, шапшаңдыққа үрет, достастыққа тәрбиелеу.. Алаңдағы еңбек: қураган өсімдіктерді жинау</i></p>	<p><i>Көп қарагай, қарагай Мейірбанды анадай. Жұмбак: Жазда түрып жогары Күзде жерге қонады (Жапырақ) Козгалмалы ойын: «Тығылмақ» Мақсаты: шапшаңдыққа, ептелікке жетілдіру. Алаңдағы еңбек: Агаштардан түскен әдемі жасырақтарды жинап, олардаң</i></p>	<p><i>Көзіңжасты- жылауық, келе жатыр бір алып Жабырқаса жылайды, жадыраса құлайды. (Бұлт) Козгалмалы ойын: «Торғай мен мысық» Мақсаты: Балалардың қимыл – қозгалыстарын артистырып, ептілікке баулу. Алаңдағы еңбек: гүлдердің</i></p>

			жасыра отырып бір бейне жасау. (балық, қоян, кірпі)	<i>тұқымдарын жинау.</i>	
Балаларды үйге қайтару	<i>Aта –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Aта –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Aта –аналарға кеңес</i> - үйдегі жағдайда балаңың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сұрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	<i>Aта –аналарға кеңес</i> Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыңыз берілген адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейрімді болса мектепке келген күннен бастап – ак үйреніп кететіне сеніңіз.	<i>Aта –аналарға кеңес</i> - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейрімізді көрсетініз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзінізді толғандыратын мәселені айтудан

				аулақ болыңыз.
--	--	--	--	----------------